

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO
PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2011 – 2014

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Markéta Pokorná

Vliv pivovarnictví na cestovní ruch

Praha 2014

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Iveta Hamarneh, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

**BACHELOR COMBINED (PART TIME)
STUDIES**

2011 - 2014

BACHELOR THESIS

Markéta Pokorná

Beer brewing and it's effect on tourism

Prague 2014

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Ing. Iveta Hamarneh, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Markéta Pokorná

Poděkování

Děkuji své vedoucí bakalářské práce Ing. Ivetě Hamarneh, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a cenné rady při zpracování této práce a dále všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření. Poděkování patří i pracovníkům pivovarů, kteří mi poskytli potřebné informace. Závěrem děkuji všem, kteří mi byli oporou při psaní této bakalářské práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá vlivem pivovarnictví na cestovní ruch, respektive zkoumáním novodobého pivovarnictví na našem území a jeho přizpůsobení se k nabídce cestovnímu ruchu. Pozornost je krátce věnována historii pivovarnictví na českém území a následným průřezem aktuálního stavu pivovarů a jeho aktivitám, které spadají do cestovního ruchu. Teoretické poznatky jsou následně využity v praktické části, které jsou zaznamenány ve SWOT analýze. Dotazníkové šetření se zaměřuje na zjištění znalosti konečných spotřebitelů o pivovarnickém cestovním ruchu a pivovarnické nabídce. Praktická část je doplněna o dotazníkové šetření zaměřené na pivovary samotné. Zde je zkoumána připravenost a nabídka ovlivňující cestovní ruch u vybraných pivovarů.

Klíčové pojmy

cestovní ruch

degustace

exkurze

festivally

minipivovary

pivní cesty

pivní kosmetika

pivovarnictví

pivovary

wellness

Annotation

This bachelor thesis examines the effect of beer brewing on tourism in our country, exploring modern brewery market and its adaptation to demands of tourism. Attention is briefly paid to history of beer brewing in the Czech Republic followed by a cross-section of the situation of breweries and their activities that have influence on tourism. Theoretical knowledge is then used in the practical part, where it is recorded in the SWOT analysis. The questionnaire survey aims to determine a knowledge of the final consumer about beer tourism and offer of breweries. The practical part is supplemented by a questionnaire aimed at the brewery themselves. Here preparedness and offer influencing tourism in selected breweries is examined.

Key words

beer cosmetics

beer trip

breweries

beer brewing

excursion

festivals

Microbreweries

tasting

tourism

wellness

Obsah

OBSAH	7
ÚVOD	9
1. HISTORIE PIVOVARNICTVÍ NA NAŠEM ÚZEMÍ	11
2. PŘEHLED AKTIVNÍCH PIVOVARŮ V ČESKÉ REPUBLICE	15
2.1. Karlovarský kraj.....	18
2.2. Ústecký kraj.....	18
2.3. Liberecký kraj	19
2.4. Plzeňský kraj.....	20
2.5. Jihočeský kraj.....	20
2.6. Středočeský kraj.....	21
2.7. Hlavní město Praha	23
2.8. Královéhradecký kraj	24
2.9. Pardubický kraj	25
2.10. Kraj Vysočina	26
2.11. Jihomoravský kraj.....	27
2.12. Olomoucký kraj	28
2.13. Moravskoslezský kraj.....	29
2.14. Zlínský kraj.....	30
3. WELLNESS	31
3.1. Pivní lázně a procedury	31
3.2. Pivní kosmetika.....	32
4. VYŽITÍ V PIVNÍM CESTOVNÍM RUCHU	34
4.1. Pivní akce konané samotným pivovarem	35
4.2. Jiné pivní akce.....	36
4.3. Řízené pivní degustace	38
4.4. Exkurze po samotném pivovaru.....	39
5. PIVNÍ CESTY	40
5.1. Pivní stezky turistické	41
5.2. Pivní stezky pro cyklisty	42
5.3. Pivní perličky	43

6. MARKETINGOVÝ VÝZKUM ZAMĚŘENÝ NA PIVNÍ CESTOVNÍ RUCH	45
6.1. Dotazníkové šetření I.....	45
6.2. Dotazníkové šetření II.	51
6.3. SWOT analýza.....	55
6.4. Návrhy na zvýšení návštěvnosti pivovarů.....	56
ZÁVĚR	57
POUŽITÁ LITERATURA	59
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	65
PŘÍLOHY	66

Úvod

Pivo má v dnešní době mnohem hlubší význam a pojem, než tomu bylo v minulosti. Mnoho turistů k nám ze zahraničí míří nejen kvůli naší bohaté historické minulosti, ale právě i díky touze ochutnat náš kvalitní pěnivý mok, který patří ke světové špičce. České pivo má ve světě skutečně silné slovo, a proto můžeme předpokládat, že jednotlivé pivovary, ale i regiony se snaží více propagovat pivní turistiku a nalákat tak více místních, ale také incomingových pivních návštěvníků.

Ve své práci nepojednávám pouze o lahodném chmelovém moku, ale nýbrž i o dalších pivovarských aktivitách, které mohou jednotlivé pivovary zviditelnit a umožnit tak být zajímavější pro návštěvníky cestovního ruchu. V pivní turistice se schovává velký turistický potenciál, který je z části již objeven, ale zdaleka ne v takové míře, jak by k tomu v budoucnosti mohlo ještě být. Cílem bakalářské práce je shrnout aktuální možnosti cestovního ruchu, které jsou propojeny s pivovarským průmyslem nebo jeho produkty. V bakalářské práci je možné se seznámit s několika aktivitami, které si jednotlivé pivovary připravují nejen pro konzumenty jejich moku, ale i pro ostatní účastníky, kteří se tak mohou aktivně účastnit na uskutečňování pivního cestovního ruchu (například aktivní účastní na pivní stezce nebo pivním festivalu). Z dotazníkového šetření je patrné, že lidé mají skutečně aktivní zájem o vycestování kvůli nejedné akci nejruznějších pivovarů, a to nejen z důvodu obliby značky, ale taktéž z důvodu doprovodného programu a dalších aktivit, které jsou s touto akcí spojeny.

V úvodní části se seznámíme s historií vývoje pivovarnictví, které prožilo skutečně zdoluhavý a zajímavý vývoj, než se dostalo do dnešní nám známé podoby. Následně prozkoumáme jednotlivé kraje a aktuální přehled jejich pivovarů. Některé známé a zajímavé pivovary jsou následně podrobněji rozepsané. V neposlední řadě jsou rozebrány nejruznější pivní nabídky a atraktivita, které pomáhají pivovarům se více zviditelnit a nalézt tak, nové návštěvníky, jak ze strany místního obyvatelstva, tak zahraničních turistů.

V praktické části jsou rozebrána dotazníková šetření. První dotazník byl zaměřen na konečné spotřebitele. Otázky byly kladeny tak, aby bylo poznatelné, zda respondent je konzumentem piva a zajímá se o aktivity, které pivovary připravují a zda je konzument ochoten za těmito akcemi případně i vycestovat. Druhým dotazníkem byly osloveny již konkrétní pivovary. Otázky byly zaměřeny na jejich připravenost na potenciální návštěvníky cestovního ruchu. Obě dotazníková šetření jsou přiložena v příloze. Celková bakalářská práce "Vliv pivovarnictví na cestovní ruch" je shrnuta v přiložené SWOT analýze.

1. Historie pivovarnictví na našem území

Historií pivovarnictví na našem území se zabývala řada autorů. Pro mou bakalářskou práci jsem si vybrala několik z nich, kteří jsou uvedeni v seznamu použité literatury.

Historie vaření piva spadá pravděpodobně mnohem hlouběji, než je v nejrůznějších publikacích udáváno, tvrdí Chládek (2007, s. 12). Mnozí historikové se na základě archeologických nálezů domnívají, že vařením piva se zabývali již starověcí Sumerové. V této práci se zabývám vařením piva na našem území, které můžeme datovat k 4. století před naším letopočtem, kdy zde byl keltský kmen zvaný Bójové. Kmen pocházel ze severní Itálie a díky několika dochovaným dílům je známo, že Bójové vařit pivo skutečně uměli. Kmen byl později vytlačen kmenem válečníků - Markomanů a zde informace o vaření piva na našem území, prozatím mizí. Více podrobností o keltském kmeni a válečnících uvádí Basařová a Hlaváček (1998, s. 14 a dále).

Koncem 3. - 7. století našeho letopočtu, kdy naše území ovládli Slované, se opět objevují zmínky o vaření piva. Respektive o umu Slovanů vařit pivo z ovsa, pšenice, ječmene a nově i z chmele. Podle Chládky (2010, s. 31) se historici domnívají, že právě Slované byli první, kteří uvařili pivo za použití chmele. Vycházeli ze svých tradic a dlouho předávaných receptur, které si dokázali případně i přilepšit novou, zajímavou ingrediencí. Je možné soudit, že právě Slované byli prvními inovátory, co se vaření piva, týká. V tomto období širitelé křesťanství pivo nepodporovali a nepřímou jej zakazovali, což se později zcela změnilo.

V době kolem 9. století našeho letopočtu, dalo křesťanství pivu "zelenou" a to především díky tomu, že pivo bylo povoleno pít i během půstu oproti vínu. Mnoho mnichů se proto pustilo do pěstování chmele a vaření piva. Rok 970 je možné považovat za zlomový, kdy na našem území vznikl první klášterní pivovar, o který pečovali benediktínské mniši. V této době je pivo zaznamenáno jako součást předmětu obchodu a vrchností zvolení jedinci, kteří měli právo pivo vařit - bylo jim uděleno tak zvané právovárečerství (měšťané měli povolení vařit si vlastní pivo) a právo mílové (zakazující vařit pivo v

určitému dosahu osobě další než určené) uvádí Jackson (1995, s. 25). Samozřejmě, že si lidé (domácnosti) pivo i nadále vařili ve svých domovech, a to převážně ženy, které v kuchyních vládly. Pivo "nesloužilo jenom jako nápoj, ale připravovaly se z něj různé pokrmy jako polévky, kaše a omáčky."¹ Muži se začali věnovat vaření piva, až od 12. století a ženy vypomáhaly spíše s pomocnými pracemi, jakými bylo umívání a příprava sudů.

Postupně vznikají i další klášterní pivovary, a to v Břevnově nebo v Ostrově u Davle. Podle Basařové a Hlaváčka (1998, s. 15) roku 1088 král Vratislav III. vydal nadační listinu, ve které bylo zmíněno o uvalení desátku pro vaření piva. Pivo bylo opravdu oblíbenou pochoutkou, avšak bohužel i neřízenou střelou, kterou se svými vydanými zákony roku 1039 kníže Břetislav I., snažil trochu zmírnit. Určil několik trestů pro krčmáře, kteří u sebe ponechají opilce. Pro krčmáře následoval trest rozbití nádobí nebo vyholení hlavy, pro opilce pokuta a uvěznění v žaláři.

Počátkem 14. století vznikala nejružnější společenství, nebo-li cechy, které vedl, dle Chládky (2007, s. 181) cechmistr. Původně do cechů mohli vstoupit pouze sladovníci, později se cechy lépe zformulovaly a mohly k nim přistoupit i další, jako například pivovarníci či pivovarská chasa. "Nejstarší dochovaný cechovní řád sladovníků vznikl v roce 1353 v Brně."² Členové cechovních řádů museli splňovat a dodržovat několik nařízení a základní pravidla tehdejší společenské morálky. "V Čechách a na Moravě byl největší počet pivovarů v 16. století. Pivo v té době bylo opravdovým tekutým chlebem. Pilo se k snídani, obědu i večeři, sloužilo dokonce jako lék."³ Kolem poloviny 16. století patří umění pivovarské mezi nejvýnosnější obory.

Je známo, že jsme nebyli základními tvůrci vaření piva, avšak je nutno zmínit, že jsme pro pivovarnictví udělali opravdu mnoho významného. Dle Jackson (1995, s. 25) je vhodným příkladem sládek-reformátor František Ondřej Poupě (1753-1805), který vůbec jako první použil teploměr, váhy a také

¹ Historie piva z [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pivo#Historie_piva

² O českém sladu v kostce z [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.pratelepeva.cz/svet-piva/sladarstvi-a-chmelarstvi/o-ceskem-sladu-v-kostce/>

³ Dějiny Čechy z [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.pivety.com/DejinyCechy2.htm>

sachometr⁴. Taktéž nabádal k tomu, aby se pivo vařilo dle "čistotního zákona", kterou v 16. století navrhl bavorský kníže. Doposud se mohlo do piva přidat cokoliv. Od nejrůznějšího koření, po volskou žluč či kůže z žab. Respektive vše, co koho napadlo a bylo k dispozici, více v Nováková a Richter (2009, s. 11). Další zásluhou F. O. Poupěte je založení první pivovarské školy v Brně, a také návrh na správné rozložení pivovaru a konkrétních místností v něm.

Srovnáním Chládk (2007, s. 46) a Novákové a Richtera (2009, s. 13) bylo v 19. století poměrně snadné založit vlastní pivovar, proto se není čemu divit, že vznikaly nejen městské pivovary, ale i nejrůznější spolky, které si zakládaly vlastní pivovary. Také způsob vaření se rozšířil na dva druhy - spodní a svrchní kvašení. Pivovarnictví se u nás v této době velice dobře dařilo. Porovnat můžeme součet tehdejších pivovarů po vzniku Československé republiky, kdy se u nás vyskytovalo přes 550 pivovarů a po celém Rakousko-Uhersku bylo necelých 1 000 pivovarů.

Jak uvádí Chládek (2007, s. 40) roku 1839 došlo v Plzni k založení Měšťanského pivovaru. Doposud zde vařené pivo nebylo nijak výjimečné a místní žádali o změnu a zlepšení. Dle Novákové a Richtera (2009, s. 13 a 14) byl do Plzně povolán Josef Groll (1813 - 1887), který je do dnešních dnů nazýván "otcem Plzně". Roku 1842 se mu podařilo uvařit tak jedinečný ležák, který byl a stále je chloubou. Díky velkému úspěchu se var postupně dostal do celé střední Evropy a později i mnohém dále. Nyní je možné jej nazvat jedním nejrozšířenějším druhem piva v celé pivovarnické historii. Pivo se do dnešních dnů vaří v plzeňském pivovaru Plzeňský Prazdroj - Pilsner Urgquell.

Velké zlomy přišly během světových válek, po kterých se mnoho pivovarů znovu neotevřelo. Jak uvádí Chládek (2010, s. 52 a dále) první světová válka silně s pivovarským průmyslem otřásla, jelikož mnoho pivovarských pracovníků muselo vyrazit do boje. Ovšem válka si nevzala pouze lidi, ale také povozy s koňmi a následný dovoz surovin a rozvoz piva nebyl možný. "Během první světové války počet pivovarů klesl celkem o 122 podniků. V meziválečném období docházelo ke snaze u některých pivovarů k obnově. Také je třeba zmínit, že se exportovalo do okolních zemí - nejvíce do Německa a

⁴ Sachometr = měřidlo, které stanoví koncentraci extraktu mladiny

nejméně do Afriky a Indie".⁵ Problémy v pivovarnictví přinesla i druhá světová válka a opět mnoho obnovených pivovarů bylo poničeno. Během světových válek se piva musela vařit z nejrůznějších náhražek a doplňků, jelikož nebylo dostatek správných ingrediencí, což mělo za následek výrobu nízko stupňová piva s 3,5 %, jak uvádí Chládek (2010, s. 54).

Poválečné období skončilo, ale problémy v pivovarnictví pokračovaly dále - pivovary se začaly postupně znárodňovat. Začaly se rozdělovat do nejrůznějších nově vzniklých seskupení a následně byly rozděleny dle oblasti, ve kterých se nacházely. Jedinými pivovary, které mohly exportovat za hranice byly Plzeňský Prazdroj, Budějovický Budvar a Staropramen. Tyto měly privilegia vyrábět dle svého předpisu a taktéž jim bylo umožněno nakupovat (do určité míry) nové technologie. Ostatním pivovarům zůstaly zastaralé technologie a stát jim určoval, co a jak s výrobou dále bude.

Po roce 1989 se státní pivovary začaly privatizovat, avšak ne všechny byly správně vráceny původním majitelům a některé pivovary zcela zanikly. Například pivovar Český Krumlov odkoupil nový majitel díky nejvyšší nabídce a pivovar následně přejmenoval na pivovar Eggenberg, který je možné v Českém Krumlově navštívit dodnes. Bez větších problémů se k původním majitelům, či jejich rodinám, navrátilo jen skutečně málo pivovarů - příkladem může být pivovar U Fleků nebo pivovar Košumberk. Další pivovary byly odkoupeny zahraničními majiteli. Některé z těchto kroků byly dobrou volbou a pivovarům se daří, avšak několik pivovarů bohužel zkrachovalo a muselo být uzavřeno. Podrobně o přerozdělování pivovarů uvádí Chládek (2010, s. 55 a 56).

"Historický vývoj českého pivovarnictví, kvalita českých surovin, pracovitost a odbornost českých sládků a možná i nedostupnost investic na modernizace pivovarů v posledním období měly za následek, že chuť českého piva je dnes poněkud odlišná než v zahraničí"⁶ Právě toto může mít za následek, že k nám každým rokem proudí turisté z nejrůznějších koutů světa, aby mohli ochutnat a poznat tradiční české pivovarnictví, které má ve světě silné slovo.

⁵ CHLÁDEK, Ladislav. *Pivovarnictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 207 s., 8 s.barev. obr. příl. Řemesla, tradice, technika. ISBN 978-802-4716-169, str.53

⁶ Zdroj z [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.pratelepipiva.cz/svet-piva/pivo-a-pivovarnictvi/historie-a-soucasnost/>

2. Přehled aktivních pivovarů v České republice

V dnešní moderní době, kdy je poměrně snadné uvařit si vlastní domácí pivo a hlavně v momentě, kdy koníček přeroste přes hlavu a je možné si otevřít vlastní minipivovar, je bohužel i velice snadné zkrachování a následné uzavření pivovaru. I nynější doba je k pivovarskému průmyslu neúprosná a skutečně jen několik silných podniků, které dokážou správně propojit vaření piva, marketing, finanční stránku a jiné, se dokáže v pivovarském průmyslu udržet.

Dle Českého svazu pivovarů a sladoven bylo roku 2012 přes 193 činných pivovarů, z toho 6 velkých pivovarských společností, 27 samostatných pivovarů a přibližně 160 minipivarů a restauračních pivovarů.⁷

V České republice bylo v roce 2013 přes 230 aktivních pivovarů⁸ různých velikostí a zařazení, ale jen málo z nich, se dá pokládat za skutečná lákadla pro turisty. Slavné a známé pivovary jsou velice populární především kolem Středočeského, Pražského a Plzeňského kraje (U Fleků, Pivovar u Medvídků, Plzeňský Prazdroj a jiné). Ačkoliv je samotná Plzeň z památkového hlediska velice atraktivní, nebýt Plzeňského Prazdroje, mnoho turistů by do této lokality nemuselo vůbec přijet. Město si tuto skutečnost uvědomuje a samo pivovar propaguje, což je výhodné pro oba dva subjekty.

Pivovary je třeba umět i správně rozdělit a to na:

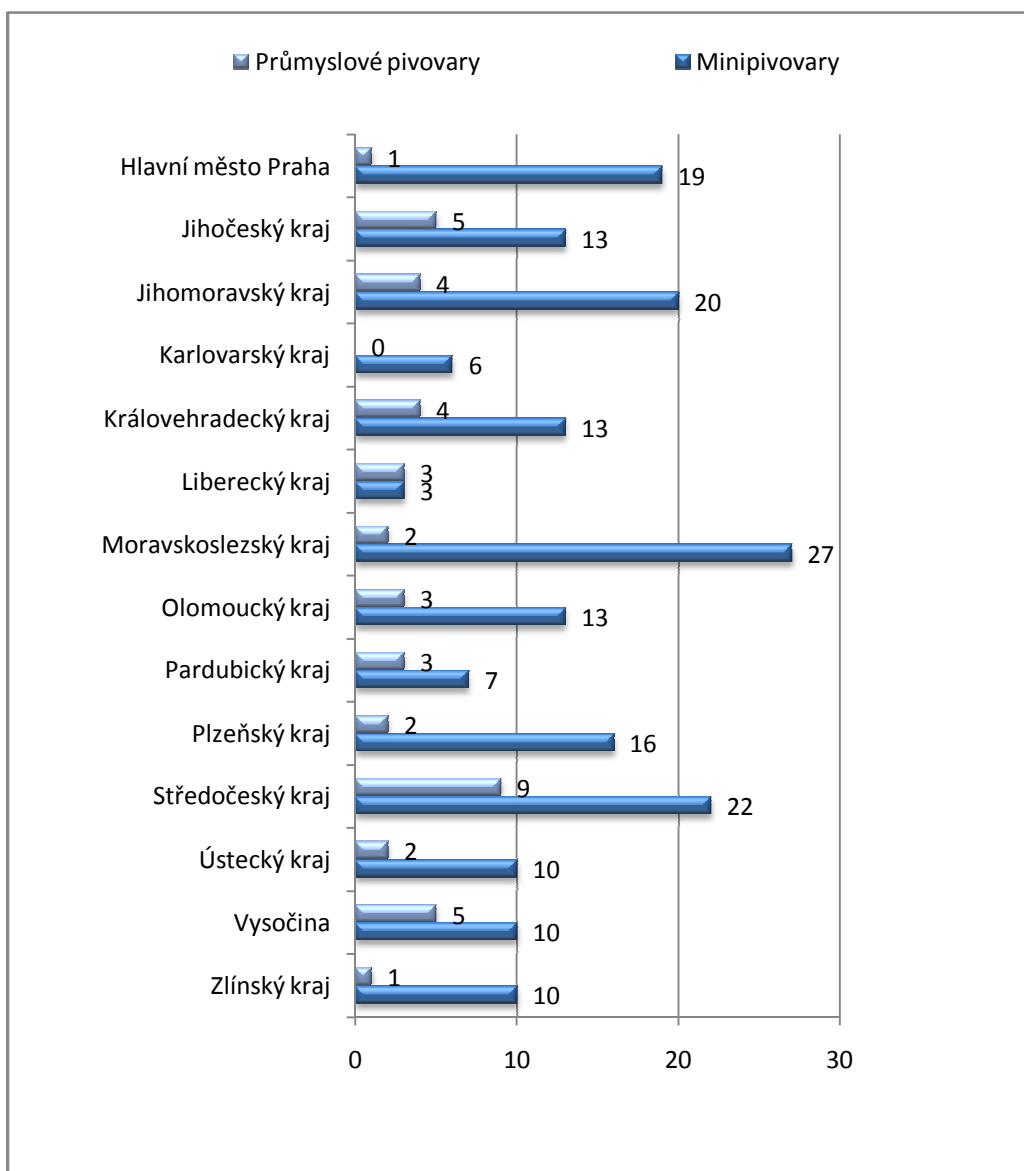
- minipivovary, které poměrně rychle vznikají, ale i zanikají téměř každým dnem a na
- průmyslové velké pivovary.

V této kapitole je Česká republika rozdělena na jednotlivé kraje, kde je u každého kraje doplněna informace o počtu aktuálně fungujících pivovarů. Následuje krátký výpis o zajímavých nebo v kraji populárních pivovarech, případně faktu, co pivovary kraji přináší či co do budoucna plánují.

⁷ Zdroj z [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: http://www.ceske-pivo.cz/sites/default/files/dokumenty_tz/zprava_o_stavu_ceskeho_pivovarstvi_a_sladarstvi_za_rok_2012.pdf

⁸ Zdroj z [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/>

Graf 1: Statistika pivovarů v České republice ke dni 14. 12. 2013

Zdroj: z [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/>

Obrázek 1: Mapa pivovarů v České republice

Zdroj: z [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://mapa.pivni.info/>

2.1. Karlovarský kraj

Karlovarský kraj je cestovním ruchem již poměrně známý, avšak převážně díky lázeňskému středisku. Pivní turisté zde mohou navštívit 6 aktivních pivovarů, které se zde nacházejí.⁹

Mezi oblíbené spadá minipivovar na zámku v Chýši, který je činný od roku 2006. Zmíněný pivovar se může těšit z uděleného ocenění (bronzová pivní pečeť), kterou roku 2013 vybojoval v konkurenci minipivovarů z celé České republiky.¹⁰ Pivovar je oblíbený i pro své speciály, například špekovou tmavou třináctku, na kterou se snaží nalákat i více turistů. K dostání je pouze v místní restauraci.

Opačným stylem prodeje je pivovar Kynšperk nad Ohří, který své pivo produkuje do několika provozoven. I tento pivovar se může těšit ocenění. Roku 2013 vyhrálo značku Regionální potravina roku. V místě pivovaru je možné odkoupení nejen pivních produktů, ale i několika suvenýrů, které lze nakoupit v podnikové prodejně. V areálu se nachází ubytování s lazebnou, kde si případný návštěvník může odpočinout po řádné pivní kúře.¹¹

2.2. Ústecký kraj

V Ústeckém kraji se nalézají 12 aktivních pivovarů.¹² Za zmínku jistě stojí pravidelně připravovaná společenská událost s názvem "Žatecké pivo cup", konající se již od roku 2009. Tradice chmelařství a pivovarnictví je zde již 800 let. Místní chmel patří mezi nejkvalitnější na světě a možná právě proto, jej využívá hned několik světových značek, jako je například Stella Artois,

⁹ Pivovary - Karlovarský kraj z [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/karlovarsky-kraj/>

¹⁰ Zdroj z [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.chyse.com/pivovar-pivo.aspx>

¹¹ Kynšperský pivovar [online]. [cit. 2014-01-09]. Dostupné z <http://www.pivovar-kynšperk.cz/index.php/cz/>

¹² Pivovary - Ústecký kraj z [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/ustecky-kraj/>

Guinness, Budweiser Budvar a mnohé další.¹³ Díky místním technickým památkám chmelařství, tato lokalita kandiduje na zahrnutí do seznamu památek UNESCO. Žatecký pivovar se roku 2013 ještě více proslavil ve světě, a to díky vítězství v soutěži "Free From Food Awards", která se konala v Londýně.¹⁴ Výhru získal díky svému bezlepkovému pivu Celia.

Dalším aktivním pivovarem, který ví, jak nalákat nejen pivní turisty, je pivovar Kocour, nalézající se ve městě Varnsdorf. Na podzim roku 2013 se zde konal festival zvaný "ALEfestivALE", které ho se účastní mnoho návštěvníků nejen z blízkého okolí. Festival byl zaměřený na přehlídku svrchně kvašených piv, které jsou na našem území k dispozici. Pro ostatní zde byl připraven bohatý kulturní program. Pro turisty se zde nově připravuje před pivovarem vlaková zastávka, která bude jistě zajímavou atrakcí.

2.3. Liberecký kraj

V Libereckém kraji nalezneme aktuálně sice jen 6 pivovarů, avšak i toto číslo postačí k tomu, aby se místní značky dokázaly zviditelnit a získat i několik ocenění. Na podzim roku 2013 získal pivovar Svijany ocenění udělené Sdružením přátel piva.¹⁵

Propojení ochutnávky místního piva a prohlídky sklárny nabízí sklárna s minipivovarem - Novosad & syn.. Pivovar se nachází přímo v objektu sklárny, a to od roku 2002. Oblíbené jsou i místní pivní lázně. Tento minipivovar nabízí turistům opravdu jedinečný komplex, ve kterém je umožněno občerstvit se v místním restauračním zařízení a zároveň se zúčastnit exkurze po místní sklárně, což může být zajímavým propojením.

¹³ Bránu do Čech pootevívá v Dolním Poohří chrám chmele a piva nová atrakce Žatce z [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/news/8374-branu-do-cech-pootevira-v-dolnim-poohri-chram-chmele-a-piva-nova-attrakce-zatce.html>

¹⁴ Žatecký pivovar z [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: http://www.zateckypivovar.cz/cs/aktuality/CELIA-zvitezila-na-soutezi-v-Londyne_s681x7465.html

¹⁵ Pivovary - Liberecký kraj z [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/liberecky-kraj/>

2.4. Plzeňský kraj

Plzeňský kraj má poměrně velké zastoupení pivovarů. Celkem je zde možné navštívit 18 pivovarů.¹⁶ Mezi nejznámější bezesporu patří Plzeňský Prazdroj, který je skutečným lákadlem. Pivovar svým návštěvníkům má co nabídnout, a to nejen místním muzeem a krásně provedenou exkurzí. Každý rok do pivovaru míří několik tisíc turistů nejen z České republiky, ale především i zahraničních turistů, kteří sem cestovní kanceláře dovážejí v autobusech. Pivovar je pro zahraniční návštěvníky dobře připraven, a to díky cizojazyčným prohlídkám nebo možnosti zapůjčení audio průvodce, který je namluvený v několika jazycích.

Dalším zajímavým pivovarem je pivovar Radouš, anebo moštárna a pivovar ve Štáhlavech, nabízející "pivo Ušatého rytíře". Kromě klasických druhů piv, zavádí i druh "cider", který je prozatím více populární v cizině, než u nás.

2.5. Jihočeský kraj

V tomto kraji nalezneme přes 18 pivovarů, ať už větších, či menších.¹⁷ Mezi známější patří Budějovický Budvar, který je oblíbený nejen u nás, ale taktéž si našel své příznivce po světě. Nejvíce exportuje do několika států Evropské unie, Ruska, Kanady a Brazílie.

Za zmínku stojí i dva minipivovary, které byly otevřeny roku 2013, nezávisle na sobě. Oba minipivovary byly otevřeny především díky pivařskému nadšení svých majitelů. Jedná se o pivovar Pánů z Růže a Jindřichohradecký pivovar Černý orel. Pivovarská tradice v Jindřichově Hradci, díky těmto dvou pivovarům, ožila a město se může opět chlubit chmelovým mokem, který zde byl v minulosti hojně vařen.¹⁸

¹⁶ Pivovary - Plzeňský kraj [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/plzensky-kraj/>

¹⁷ Pivovary - Jihočeský kraj [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/jihocesky-kraj/>

¹⁸ V Jindřichově Hradci ožila pivovarská tradice z [online]. [cit. 2013-12-12]. <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/233735-v-jindrichove-hradci-ozila-pivovarska-tradice/>

Oblíbenou turistickou destinací je Český Krumlov, ve kterém turisté mohou navštívit a projít si místní exkurzi, pivovaru Eggenberg. U pivovaru se nacházejí přilehlé zahrady, ve kterých se konají nejrůznější slavnosti. Do Českého Krumlova míří denně stovky turistů, ze všech koutů světa. Český Krumlov je turisticky velice populární a popularita místního pivovaru taktéž.

2.6. Středočeský kraj

Středočeský kraj je pivovarů ráj - nachází se zde kolem 31 pivovarů, které mají menší či větší slovo v pivovarnictví.¹⁹ Například menší domácí pivovar s pivovarskou restaurací Berounský Medvěd, který se nachází ve městě Beroun, nedaleko vlakového nádraží. Zajímavé je především i samotné umístění pivovaru, které se nachází přímo ve středu sběrného dvora. Pivovar není velký, ale díky své dobré dostupnosti z Prahy vlakem a blízkým populárním památkám (hrad Karlštejn, Svatý Jan pod skalou) nemá o své zákazníky nouzi. Taktéž už fakt, navštívit pivovar uprostřed sběrného dvora, mnohé turisty zaujme.

Další menší pivovar ve Středočeském kraji je Pivovarský dvůr v Chýni. Samostatná obec Chýně není až tak úplně turisticky zajímavá, ale opět, díky výborné dostupnosti od Prahy městskou hromadnou dopravou a oblíbeností místního piva, je pivovar skutečně často navštěvovaný. Pivovar se umí přizpůsobit nejrůznějším svátkům roku a již pravidelně vaří jedinečné speciály, pro které se lidé z dalekého okolí sjíždějí.

Minipivovar Matuška je pivovar ve Středočeském kraji, který rozhodně stojí za zmínku. Existuje 4 rokem a za takto krátkou dobu si dokázal najít a vybudovat poměrně silnou pozici na českém pivním trhu. Nachází se v obci Broumy a je provozován v kruhu rodinném. Pivo vaří řemeslným postupem bez pasterizace nebo filtrace. Minipivovar za svou poměrně krátkou existenci obdržel kolem 14 nejrůznějších ocenění. Jejich pivo je možné ochutnat přibližně

¹⁹ Pivovary - Středočeský kraj z [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/stredocesky-kraj/>

ve 30 lepších restauračních zařízení v Praze a v 5 v Brně. Exportuje se do Anglie a Japonska.²⁰

Mezi populární větší pivovary ve Středočeském kraji patří Velkopopovický Kozel, který každoročně pro nejen pivní nadšence, připravuje nejrůznější zábavné akce. Největší akcí bývá "Den Kozla", který se pořádá obvykle začátkem června. Tato akce se těší opravdu velké oblibě místních, ale i ze vzdálenějších lokalit. Po celou dobu trvání akce je vždy připraven bohatý doprovodný program, ať už hudebního rázu, řemeslného či ochutnávkou místní pivní speciality. Toto však není jediná oblíbená akce, kterou Kozel pro své fanoušky připravuje. Taktéž organizuje pochod s názvem "Procházka Ladovým krajem", který se v roce 2013 konal již po osmé.²¹ Účastníci se projdou krajinou a v areálu pivovaru mají možnost absolvovat prohlídku pivovaru, ochutnat místní specialitu a užít si další nabídky z bohatého programu.

Zmínit je třeba pivovar Krušovice, který zaujme i svým projektem "Pomoz Krušovickému pivu na svět". Do tohoto projektu je možné se nahlásit a vyzkoušet si chmelovou brigádu. Tento projekt připravil Královský pivovar Krušovice za podpory ČZU, Asociace studentů a SU ČZU ve spolupráci s krušovickým Vrchním štábem chmelové brigády.²² Tento projekt je opravdu zajímavý, a to nejen díky možnosti vyzkoušet si chmelovou brigádu, která u nás v minulosti byla samozřejmostí, ale taktéž jako jedinečná možnost vidět a stát se součástí sběru chmelu, tedy být u samotného začátku výroby piva.

Bylo by chybou opomenout pivovar Nymburk, ve kterém žil v mládí oblíbený spisovatel Bohumil Hrabal. Svůj život zde popsal v knize Postřižiny. Pivovar avšak netěží pouze z této události, ale sám o sobě se snaží být produktivní a pro své pivní fanoušky připravuje nejrůznější akce. Jednou z nich je "Cyklozavírák", což je akce probíhající od roku 2010, kdy přímo z areálu pivovaru vyjíždí skupina cyklistů a společně tak zvané uzavírají cyklistickou

²⁰ Naši odběratelé z [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: http://www.pivovarmatuska.cz/nasi_odberatele.html

²¹ Pojdte s námi na procházku Ladovým krajem! z [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://pivovar.kozel.cz/cz/news/view/pojdte-s-nami-na-prochazku-ladovym-krajem>

²² Krušovice z [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://www.krusovice.cz/na-chmelu/>

sezonu pro aktuální rok.²³ Pivovar, podobně jako ostatní pivovary, provádí i "Den piva", což je oslavou místního piva za doprovodu bohatého programu.

2.7. Hlavní město Praha

V samotné Praze je aktuálně možné navštívit kolem 20 aktivních pivovarů.²⁴ I zde, jako po celé České republice, vznikají minipivovary, které jsou opravdu v oblibě. Je ale pravděpodobné, že velký vliv má právě obliba Prahy u zahraničních turistů a cestovní ruch všeobecně. "Podle prezidenta Českého svazu minipivovarů Jana Šuráně je v Praze nejpestřejší pivní trh a největší zájem o pivní speciály z celé ČR, k čemuž napomáhá fakt, že průměrné příjmy Pražanů jsou nejvyšší v zemi."²⁵

Minipivovar U Medvídků, jehož tradice pivovarnictví, s přestávkami, sahají až do 15. století, je posledních pár let oblíben převážně u zahraničních turistů. V oblibě je zdejší produkt "X Beer 33", který patří k nejsilnějšímu ležáku na světě. Pivovar a hotel je zaměřený spíše na zahraniční turisty. Svou popularitu zvýšil i zařazením možnosti uvařit si vlastní pivo.

Zajímavým projektem České zemědělské univerzity v Praze je vlastní výukový a výzkumný minipivovar, který slouží převážně pro výzkum a rozvoj místních studentů, kteří zde mohou provádět výzkumné práce, šlechtění jednotlivých surovin, potřebných pro výrobu piva. V případě přebytku piva, je pivo možné ochutnat v místní restauraci v areálu univerzity, nebo zakoupit v lahvi.

Snad k nejznámějším a nejnavštěvovanějším pivovarům v Praze patří pivovar a restaurace U Fleků. Pivovar v sobě ukrývá skutečně jedinečnou atmosféru, která je dokreslena stylovými doplňky, vkusně rozmístěnými po celém objektu. Návštěvníky do místního pivovaru láká nejen dobré pivo, ale také i nejrůznější doplňkový program, jako je samozřejmě prohlídka pivovaru a

²³ Cyklootvůrka z [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z <http://www.treky.cz/cyklootvirak/>

²⁴ Pivovary - Praha [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/praha/>

²⁵ Počet minipivovarů v Praze roste z [online]. 29.1.2012 [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/pocet-minipivovaru-v-praze-roste-je-20120129.html

místního muzea, ale taktéž možnost shlédnutí kabaretní show, která může být ještě více zajímavější, především právě pro zahraniční turisty. Dlouhodobá dobrá pověst a zajímavě připravovaný program, dělá pivovaru U Fleků skutečně jedinečnou reklamou, která funguje již několik let.

Závěrem z pražského kraje je třeba zmínit pivovar Staropramen, který taktéž pro své příznivce připravuje slavnostní dny, doplněné o hudební vystoupení a možností ochutnání dosavadních druhů piv a i několika jedinečných speciálů. Pivovar Staropramen je též známý, díky vlastní síti značkových restauračního zařízení Potrefená Husa, která je rozšířená po celé České republice. Pivovar často bývá i spoluorganizátor nebo partner nejrůznější hudebních vystoupení, konaných nejen v Praze.

2.8. Královéhradecký kraj

Ani Královéhradecký kraj nezůstává v pozadí v nabídce pivovarů. Nachází se zde celkem 17 pivovarů, z čehož každý pivovar přináší své originální receptury a nejrůznější doplňky, kterými láká nejen pivní turisty.²⁶

Rozborem začneme u pivovaru v Broumově - Opát, který jednoznačně láká svými jedinečnými pivními kombinacemi, jako je například tmavé třešňové pivo, pepřové kvasnicové nebo světle medový ležák. Po absolvování prohlídky pivovaru, jsou návštěvníci usazeni do místnosti, kde mají možnost ochutnat několik vzorků místních piv a zároveň sledovat film o pivovaru, jeho historii, používaných technologiích a celkové výrobě piva. V areálu pivovaru se nachází prodejna, ve které je možné odkoupit si místní piva a i jiné suvenýry. Pivovar je poměrně populární i u zahraničních návštěvníků, a to možná i díky své blízkosti hranic s Polskem.

V Královéhradeckém kraji se taktéž nachází, turisty hojně navštěvovaný, pivovar Dětenice, který je součástí komplexu barokního zámku Dětenice. Pro turisty může být právě toto místo zajímavým výletem. Je zde možné vyzkoušet život ve středověku, užít si příjemného večera za zvuku rázných bubnů s divadelním doprovodem, navštívit menší zoo, atrapu pivovarnického muzea,

²⁶ Pivovary - Královéhradecký kraj [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/kralovehradecky-kraj/>

prohlídku zámku za doprovodu středověce oděných osob a mnoho dalšího. Většina turistů, kteří sem mají namířeno, nejedou na ochutnávku piva, ale spíše právě na tyto doprovodné akce, kterými se zde mohou opravdu pochlubit.

Větším pivovarem v tomto kraji je pivovar náhodský Primátor, které našlo své oblíbence po celé České republice. Primátor stoupl do podvědomí nejen díky svým klasickým pivům, za které získal několik ocenění, ale taktéž za novodobější pivní produkty s ovocnou příchutí, které jsou v poslední době i u nás, poměrně dosti oblíbené. Pivovar je taktéž spoluorganizátorem několika festivalů po České republice.

V neposlední řadě za Královéhradecký kraj bude zmíněno oblíbené turistické místo, Luční bouda v Krkonoších, kde se již také zařadili mezi oblíbené pivovary a sami se do vaření piva pustili. Pivovar, který se nachází v nadmořské výšce 1 410 metrů, se jmenuje Paroháč a je zde v provozu od srpna 2012. K uspokojení turistů, kterých není málo, je nabízen hned v několika provedeních (světlý, tmavý, polotmavý a pšeničné).²⁷ Pro zájemce, je zde možnost vyzkoušet si práci sládků na jeden den, kdy si společně se sládkem uvaří jednu várku piva a následně ji ochutná. Tento zážitek je, myslím, výborným tahem, avšak je důležité dbát na řádnou předchozí reklamu, aby turista o této možnosti věděl předem.

2.9. Pardubický kraj

V Pardubickém kraji je možné ochutnat pivní výrobky od 10 pivovarů.²⁸ Podrobněji se zaměřím na dva z nich.

Měšťanský pivovar v Poličce každoročně organizuje "Den otevřených sklepů", kdy je možné navštívit areál pivovaru, varny a sklepy. Akci doprovází bohatý doprovodný program. Pivovar Polička má i možnost 24 hodin denně vydávat piva, což, nejen místní, jistě ocení především v letním období, kdy probíhají nejrůznější venkovní slavnosti a grilování.

²⁷ Nejvýše položený pivovar v Evropě bude vařit Paroháče [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/186171-nejvyse-polozeny-pivovar-v-evrope-bude-varit-parohace/>

²⁸ Pivovary - Pardubický kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/pardubicky-kraj/>

Pivovar Faltus, který se nachází v České Třebové je zajímavý nejen pro své pivo, ale především díky svému věrnostnímu klubu "Klub přátel Kohouta", kdy jsou pro registrované jedince připraveny nejrůznější aktivity a odměny, například propagační materiály, nákup se slevou, ale hlavně i možnost zúčastnit se nejrůznějších vzdělávacích akcí a exkurzí, konaných i v jiných pivovarech. Schůzky členů probíhají v průběhu roku v prostorách pivovaru Faltus.²⁹ Opět zajímavý tah pivovaru, jakým je možné získat nejen příznivce samotného pivovaru, ale taktéž i ostatní, kteří se zajímají o pivní turistiku a pivovarnictví všeobecně.

2.10. Kraj Vysočina

Kraj Vysočina je aktuálně zastoupen 15 pivovary, z nichž je většina poměrně dosti známá.³⁰ Některé pivovary zde využívají konce roku a vaří speciály, které mohou pomoci zvýšit prodej. Například pivovar Ježek v Jihlavě, který si pro konec roku 2013 připravil Čertovský speciál. Tento pivovar si pro letošní rok připravil více zajímavostí, které podporují cestovní ruch, a to slavnostní otevření pivovarské naučné stezky, která je v bakalářské práci později ještě více rozebrána.

Pivovar Chotěboř, který během roku připravuje několik společenských aktivit, které ocení i pivní neznalci. Například zabíjačkové hody, maškarní plesy, ples pivovaru, dny otevřených dveří a mnoho dalších aktivit, díky kterým si pivovar Chotěboř získává více nadšenců.

Pivovar Dalešice je pro mnohé filmové nadšence známý díky svému filmovému ztvárnění ve filmu Postřižiny. Mnoho návštěvníku směřuje do pivovaru i z důvodu, aby se podívali do prostor, kde se oblíbený film natáčel. Pivovar Dalešice však nežije pouze z tohoto faktu, ale taktéž pro své návštěvníky připravuje nejrůznější společenské akce. Za zmínku stojí sportovní akce s názvem "Koloběh Dalešického pivovaru". Jedná se o štafetový běh 5

²⁹ Klub přátel Kohouta z [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.pivovar-faltus.cz/klub-pratel-kohouta.htm>

³⁰ Pivovary - Kraj Vysočina z [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/kraj-vysocina/>

členných týmů, kdy odměnou pro vítěze je lahodné místní pivo.³¹ V okolí pivovaru Dalešice se dále nachází hned několik cyklostezek, z nichž jedna je i tematicky zaměřená - Pivovarská cyklostezka. Pivovar může být pro návštěvníky atraktivní i díky přilehlé rozlehlé zahradě, lemované kamennou zdí, kde si po uskutečnění exkurze v pivovaru, mohou náležitě odpočinout.

Poslední pivovar, který bude z kraje Vysočina zmíněn je pivovar Bernard, který má již dlouholetou tradici vaření piva v Humpolci. Jednou ze strategií majitelů pivovaru je, aby se jejich značka pivovaru stala značkou kultovní. Pivovar má zajímavě tvořený marketing, který, se dostal do podvědomí i mezi nepivní příznivce tohoto pivovaru. Pivovar Bernard je hravý a umí to správně prodat. Jeho vtipné reklamní kampaně, které lemují silnice, ale i televizní reklamy, jsou opravdu neskutečné. Pivovar vlastní i svůj magazín "Vlastní cestou", který vychází 4x do roka. V magazínu informuje nejen o vlastních zprávách z pivovaru, ale také o okolním světě a zajímavých věcech, které se dějí. Rovněž přináší rozhovory se zajímavými osobnostmi, které mají shodný pohled na svět, jako mají majitelé a zaměstnanci pivovaru Bernard. Jako většina větších pivovarů, tak i Bernard připravuje pro své příznivce společenské akce - Bernard fest.

2.11. Jihomoravský kraj

V Jihomoravském kraji, i když by se mohlo zdát, že zde bude malý zástup pivovarů, opak je pravdou. Navštívit zde lze přes 24 místních pivovarů, které stále připravují novinky, kterými lákají nové pivní nadšence. Pivo se zde vaří skutečně od nepaměti a na tuto tradici, jsou zde hrdi dodnes.³²

Nejstarším místním pivovarem je Starobrno. Pivovar se nachází kousek od centra města Brno. Starobrno v průběhu roku připravuje nejrůznější speciály a akce, pro své pivní fanoušky. Samozřejmě jsou výroční akce k oslavě založení pivovaru, ale také nejrůznější akce v průběhu celého roku, díky kterým,

³¹ Koloběh Dalešického pivovaru z [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.pivovar-dalesice.cz/kolobeh-dalesickeho-pivovaru/>

³² Pivovary - Jihomoravský kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/jihomoravsky-kraj/>

se pivovar jednoznačně více a více vrývá do paměti. Starobrnno také hojně spolupracuje s místními univerzitami, kde společně organizují nejrůznější semestrální oslavy.

V Jihomoravském kraji taktéž vznikl jeden z prvních minipivovarů, zvaný Pegas, který si do dnešních dnů zachoval popularitu a hojně je navštěvován nejen místními, ale taktéž cizinci, kteří do Brna zavítají. Pivovar Pegas svými prostory není tak rozsáhlý, avšak díky útulnému prostředí, dobré kuchyni a hlavně dobrému čepovanému pivu, je v hostinském zařízení téměř stále plno.

Nedaleko od Brna se nachází město Černá Hora, ve kterém je možné navštívit pivovar shodného jména. Pivovar může být příjemným cílem pivní stezky či pivního cyklovýletu, na který je možné se vydat z okolních obcí. Pivovar pro své fanoušky připravuje nejrůznější aktivity pro oslavy tohoto pivovaru, ve kterém se snaží dbát na tradici. Exkurze je zde samozřejmostí. Během pivních slavností - oslavy otevření pivovaru, je možné prohlídku absolvovat zdarma s bohatým doprovodným doprovodem.

2.12. Olomoucký kraj

V Olomouckém kraji se s pivovary "roztrhl pytel" a poslední dobou stále více přibývají minipivovary. Celkově je zde možné navštívit 16 pivovarů.³³

První zmínka bude patřit minipivovaru, který se nachází přímo v městě Olomouc, Svatováclavský pivovar. Pivovar v sobě ukrývá i pivní lázně, které jsou prvními lázněmi svého druhu v Olomouci vůbec. Pivovar je zajímavý svými vařenými pivy a speciály, které jsou různě v průběhu roku obměňovány a nejsou ve stálé nabídce (banánové pivo, třešňové nebo chilli pivo). Před několika lety se pivovar musel přestěhovat, z důvodu nedostačujících kapacit, z toho je patrná stoupající obliba tohoto pivovaru.

Pivovar Litovel průběžně po celý rok vypravuje autobusy, které na předem domluvených zastávkách naberou zájemce, kteří jsou následně dopraveni do pivovaru k přidruženým akcím (prohlídka pivovaru, nejrůznější

³³ Pivovary - Olomoucký kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/olomoucky-kraj/>

soutěže). Toto je zajímavý tah ze strany pivovaru, kdy umožňuje všem zájemcům dopravit se do pivovaru a poznat tak, jeho prostory a účastnit se exkurze či aktuálně konané akce.

Poslední pivovar, který za Olomoucký kraj bude zmíněn, je pivovar Holba z Hanušovic. Pivovar je po celý rok aktivní, avšak za zmínku stojí akce konané ve vánočním období, kdy se pivovar stal spoluorganizátorem akce s názvem "Hanušovice sobě". Jedná se o společné oslavy vánočních svátků, které mohou navštívit nejen místní obyvatelé, ale také lidé z okolí. Opět zajímavá forma zviditelnění se a možnost určité propagace. Pivovar několikrát do roka pořádá "Večery s harmonikou", kdy je možné posedět v místní hospodě při poslechu živé harmoniky, dozvědět se nejnovější informace o pivovaru a případně si i zasoutěžit.³⁴

2.13. Moravskoslezský kraj

V tomto kraji je možné navštívit přes 29 pivovarů všeho druhu.³⁵ Místní pivovar přináší na trh nejrůznější pivní speciality se zajímavými přísadami, jako je například kaštan nebo ořech.

Jedním z pivovarů, který pro své pivní nadšence připravuje nejrůznější akce, je pivovar Radegast, nacházející se v Nošovicích. Během roku organizuje nebo se podílí na několika slavnostech nejrůznějšího typu - například soutěže o lístky na hudební festivaly, podpora hudebních koncertů kapel nebo sportovních utkání. V průběhu roku samozřejmě pořádá i nejrůznější akce v prostorách areálu v pivovaru nebo v hospodách a restauračních zařízeních, kde se Radegast točí.

Druhým větším pivovarem v Moravskoslezském kraji je pivovar Ostravar, který pro své příznivce připravuje oslavy dne pivovaru a jiné akce, za pomoci převážně místních známějších hudebních skupin. Dále v loňských letech uspořádal akci "Havířovské slavnosti", které se propojují s městskými slavnostmi.

³⁴ Zdroj [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://www.holba.cz/akce-s-harmonikou/>

³⁵ Pivovary - Moravskoslezský kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/moravskoslezsky-kraj/>

Ve svém kraji je pivo Ostravar velice oblíbené. K návštěvě vybízí i místní pivovarské muzeum, které se nenachází u aktuálního pivovaru, ale v prostorách původní varny, tedy aktuálně přímo v centru města.

2.14. Zlínský kraj

Zlínský kraj se může pyšnit 11 pivovary, což je pro tuto, spíše vinařskou oblast, poměrně vysoké číslo.³⁶ Avšak popularita místních pivovarů, si teprve hledá své pivní příznivce. Ve velké oblibě je zde Plzeňský Prazdroj - "Plzeňský Prazdroj se svými značkami ovládá kolem 60 procent místního pivního trhu. To je o něco víc než celostátní průměr, ale zdaleka ne tolik, jako v jiných regionech."³⁷

Ve výčtu Zlínského kraje bude zmíněn pouze pivovar Rožnov, nacházející se v Rožnově pod Radhoštěm. Pivovar je skutečně flexibilní a snaží se svým pivním fanouškům vařit nejrůznější vysokostupňové speciály, které mohou ladit s ročním obdobím. Pivovar si mohou oblíbit i nepivaři, kteří mohou být milovníky wellness, protože je zde i možnost vyzkoušet si Rožnovské pivní lázně, které navazují na tradici z roku 1796.³⁸

³⁶ Pivovary - Zlínský kraj z [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/zlinsky-kraj/>

³⁷ Zdroj z [online]. 28.4.2010 [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://pivni.info/news/6205-pivni-mapa-kraje-vetsina-pije-plzen-ale-pribyva-patriotu.html>

³⁸ Rožnovské pivní lázně z [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://roznovskepivo.cz/roznovske-pivni-lazne>

3. Wellness

Již několik let je módním trendem spojování několika služeb dohromady, respektive tvoření balíčků, které turisté rádi a hojně využívají a náležitě, tyto balíčky, umí ocenit. Tento trend se v posledních pár letech uchytil i v pivovarském průmyslu, kde je wellness nabídka již pár let rozvinuta a nabízena. Sice se nejedná o přímý produkt samotných pivovarů, ale díky vzniku a umožnění návštěvníkům účastnit se těchto wellness procedur, rozšiřuje se cestovní ruch a celkově povědomí o jednotlivých pivovarech.

3.1. Pivní lázně a procedury

Na své popularitě získávají pivní lázně díky výjimečné terapii, kdy je tráven čas převážně v klidném prostředí. Pivní lázně můžeme naleznout na několika místech České republiky, ať již jako součástí pivovaru, v hotelu či v lázeňském prostředí. Pivní lázeň je chráněná lázeňská procedura, při které jsou do lázně přidávány nejrůznější přísady, ze kterých se pivo vaří (chmel, sladový šrot, kvasnice a jiné).³⁹ Složení lázně se liší dle jednotlivých umístění a přístupu pivních lázní.

K proceduře je většinou nabízený nápoj - malé pivo z místního pivovaru. Pivní lázeň má za úkol řádného prokrvení pokožky, prohřátí kloubů, posílení přirozené imunity těla, a také má příznivé účinky na kožní onemocnění.

První pivní lázně, které byly v České republice otevřeny, byly v Chodové Plané na Tachovsku roku 2006. "Popularita pivních lázní roste i u našich zahraničních sousedů, a to například v Rakousku, kde je registrovaná receptura Bier Bottich Bad. Receptura je založena na horkém kalu, sladového ječmene a chmelu a její účinky lze vyzkoušet i na našem území v horském hotelu Bahenec."⁴⁰

Dalšími procedurami, které je z hlediska pivních lázní možné vyzkoušet, jsou například zábaly, masáže, peeling, bahenní masky. Všechny tyto procedury

³⁹ Pivní lázně z [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://www.pivni-lazne.eu/>

⁴⁰ Pivní lázně z [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://www.pivni-lazne.eu/historie.php>

obsahují větší či menší složení přísad, které se používají při vaření piva. U většiny procedur je v průběhu, jako doplňková péče, podáván i chmelový mok z místního pivovaru.

Zajímavě zkombinovaný pivní wellness má pivovar Svatováclavský pivovar v Olomouci, kde je možné si opravdu náležitě odpočinout. Nejdříve je na řadě pivní lázeň v dřevěných vanách, obohacených o pivní kvasnice. Lázeň má za úkol uvolnit tělo a mysl. Během této procedury návštěvníci obdrží i důležitou pivní tekutinu, která ucelí pivní lázeň - ze vnitřku i z vně. Následuje přesunutí do sauny, a poté krátký odpočinek či spánek. Konec procedury je završen provedením relaxační pivní masáže. Po této proceduře se návštěvník může přesunout do restauračního zařízení místního pivovaru. Dobře sestavený balíček nejružnějších služeb, může být dobrým důvodem a hnacím motorem pro vyjetí na výlet a zvýšit tak, cestovní ruch.

3.2. Pivní kosmetika

Pokud si člověk nemůže dopřát naložení v pivních lázni, může zvolit levnější variantu, kterou snadno zvládne praktikovat v klidu ze svého domova. Jedná se o pivní kosmetiku, která by měla být plná vitamínů B a ostatních přísad, ze kterých se pivo vaří.⁴¹

Výrobci pivní kosmetiky je v aktuální době poměrně velké množství, proto nelze jednoznačně říci konkrétní složení produktu. Opět záleží na samotných výrobcích, co a kolik do jednotlivých pivních kosmetických produktů, vloží. V mém dotazníkovém průzkumu, který je více rozebrán v praktické části této práce, je uveden i graf oblíbenosti vyzkoušených pivních kosmetických produktů dotazovaných respondentů.

Pivní kosmetika je svou nabídkou skutečně rozmanitá. V oblibě jsou i nejružnější dárkové kazety, které si návštěvníci nejen lázeňských center, rádi odvázejí domů či obdarovávají své blízké. V nabídce jsou například vlasové šampóny a balzámy, sprchové gely, pěny do koupele, hydratační masky, nebo i balzám na rty s chmelovým výtažkem.

⁴¹ Pivní kosmetika z [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://obchod.svet-piva.cz/kategorie/pivni-kosmetika>

Všechny výše zmíněné pivní procedury a pivní kosmetika nejsou hlavním pivovarským produktem, ale svým způsobem spolu souvisejí a právě díky této "podnabídce" může docházet k rozšíření podvědomí o jednotlivých pivovarech.

Obrázek 2 Ukázka výrobků pivní kosmetiky

**Zdroj: Pivo již nemusí být pouze nápojem z [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z:
<http://www.e-kucharka.cz/pivo-jiz-nemusi-byt-pouze-napojem.htm>**

4. Vyžití v pivním cestovním ruchu

Popularitu pivovary našly v nejrůznějších pivních akcích, na které se snaží nalákat nejen obyvatelstvo z blízkého okolí, kde se pivovar nachází, ale také i ze vzdálenějších destinací. Poslední dobou obliba těchto akcí dosti stoupla, proto se není čemu divit, že v každém měsíci z roku, je možné navštívit hned několik podobně zaměřených pivních akcí. Některé pivovary připravují akce již s dlouholetou praxí (například ve Velkých Popovicích se akce konají již přes 20 let).

Tyto akce se rozdělují na dvě skupiny:

- pivní akce konané samotným pivovarem, respektive v jeho či přilehlých prostorách a dále na
- pivní akce konané jiným organizátorem, kde se nejrůznější pivovary mohou prezentovat a vstoupit návštěvníkům do podvědomí.

Oba tyto druhy akcí jsou u návštěvníků velice populární, avšak reklama jednotlivých pivovarů je velice rozdílná - liší se od finančních a marketingových možností každého podniku.

Každý rok se v České republice koná mnoho nejrůznějších pivních akcí, přehlídek, festivalů, soutěží a slavností všeho druhu, ať již většího nebo menšího měřítka, které prezentují bohatou a tradiční českou produkci piva. Popularita těchto akcí každým rokem stoupá a mnoho pivovarů se na tyto akce dlouho a řádně připravuje.

Zajímavou možností, jak dále poznat a ochutnat svět piva, jsou poslední dobou velice oblíbené "řízené pivní degustace", které nacházejí popularitu nejen mezi českými obyvateli, ale převážně i mezi zahraničními návštěvníky. Návštěvníci tak mají možnost seznámit se, pod odborným dohledem a doplňujícím výkladem, s několika druhy pív, které jsou u nás k dostání. Řízená pivní degustace je komornější akce, na které se mohou návštěvníci blíže seznámit s jednotlivými pivovary, případně s jednotlivými produkty. Tyto akce jsou výborné právě pro turisty, kteří nemají dostatek času k vycestování a k

návštěvě samotných pivovarů, ale i přesto si mohou vytvořit dostatečný obrázek o nabízených produktech.

4.1. Pivní akce konané samotným pivovarem

Tyto akce bývají většinou spojené s možným nakouknutím do historie a výroby pivovaru. Návštěvníci mají možnost (většinou) zdarma projít prostory pivovaru s výkladem a příležitostným zpestřením o historiky a tajů samotného pivovaru.

Pivní akce uskutečňují jak malé, tak i větší pivovary. Úspěšné akce se většinou další rok opakují a postupně tak vytvářejí tradici, kterou každým rokem dále vylepšují a rozšiřují o nejrůznější nabízené sortimenty, aby tak umožnily svým návštěvníkům, co největší a nejširší možnosti zábavy a poznání. Na těchto akcích většinou nalezneme několik stánků s občerstvením, pódia s živou hudbou nebo divadelním představením a místa, kde si lidé nebo děti mohou vyhrát. Nechybí možnost ochutnávky pivního moku z místního pivovaru a jeho další případné výrobky. Na těchto akcích si návštěvníci mohou zakoupit upomínkové předměty, které má pivovar k dispozici.

Akce mohou být různého charakteru - oslava otevření pivovaru, výročí, výroba nového druhu piva, otevření pivní stezky a mnoho dalšího.

Jako příklad pivní akce, která je organizována samostatným pivovarem, jsem zvolila Plzeňský Prazdroj, kterému každým rokem stoupá popularita v návštěvnosti "Pilsner Fest". Akce se každoročně koná na nádvoří pivovaru Plzeňský Prazdroj a přilehlých prostorách. Během akce je možné projít si pivovarské prostory, poznat práci bednářů a samozřejmě ochutnat plzeňské pivo přímo u zdroje. Tato akce je opravdu velkolepá a součástí akce bývají i minimálně dvě hudební pódia, která jsou umístěna nejen na nádvoří, ale i také mimo pivovarský komplex. Během roku Plzeňský Prazdroj pořádá i mnohé jiné události, jako jsou nejrůznější výstavy - stopy Plzeňského Prazdroje ve světě, nejrůznější soutěže a hudební setkání. Od doby, kdy tu pan Groll dokázal uvařit pivo s velkým P, se Plzeň uměla chopit své příležitosti a do dnešních dnů

dokázala vše ustát a vytvořit si skutečně široké podvědomí o svých produktech nejen na české půdě, ale i mnohem dál.

Ani na Moravě nezůstávají pozadu a i zde se konají několika leté ročníky pivovarských slavností jednotlivých pivovarů. Například oblíbené Starobrněnské slavnosti, které bývají taktéž doplněny o bohatý doprovodný program, ať už z hudebního hlediska či prohlídek.

Lidé tyto akce mají rádi a každým rokem narůstá účast na podobných akcích. Pivovary jsou si toho vědomy, a proto se snaží své portfolio nejen nabízených produktů, ale i následného doprovodného programu zajímavě skloubit a nalákat tak, ještě více návštěvníků, než tomu bylo v minulých letech.

4.2. Jiné pivní akce

Tyto akce bývají spojené s nejrůznějšími událostmi, jakými mohou být hudební festivaly, oslavy města, veletrhy, nejrůznější kalendářní svátky, sportovní událost a mnoho dalšího.

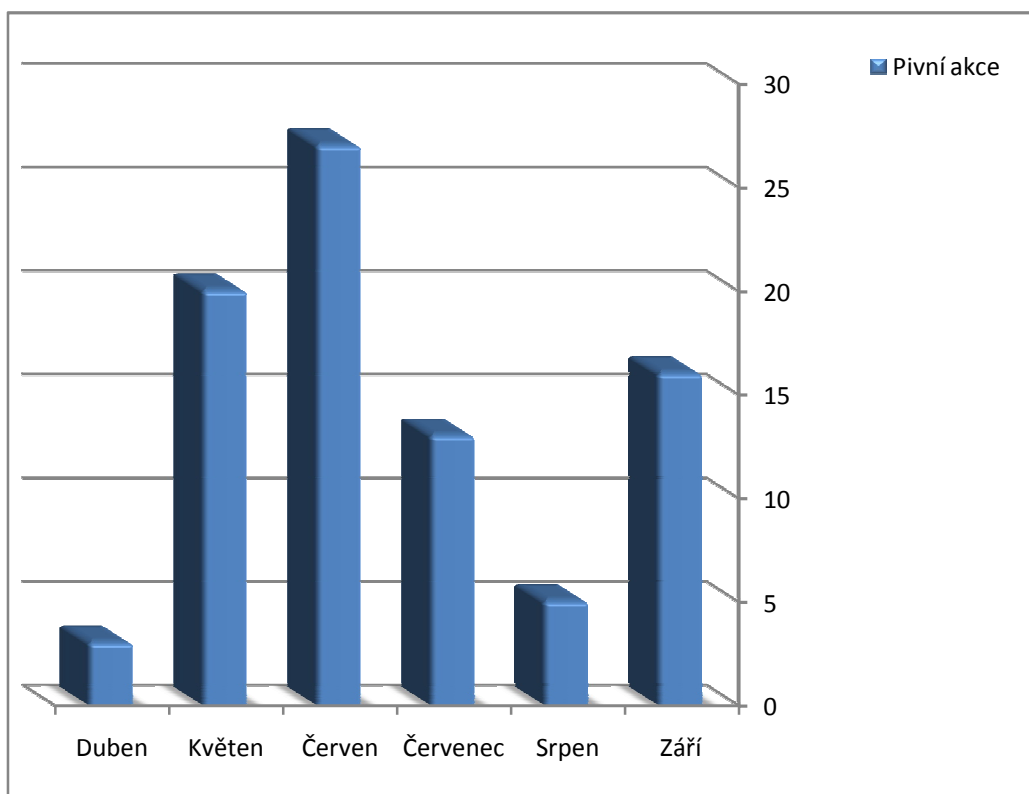
Akce jsou většího charakteru a většinou velice dobře propagovanou reklamou, avšak - opět samozřejmě záleží na možnostech a šikovnosti organizátorů. Jako příklad bude uveden "Český pivní festival", který se v roce 2013, konal již po sedmé v Praze. Každým rokem popularita a podvědomí o tomto festivalu stoupá a narůstá i počet zahraničních turistů. Co mne zaujalo, je i možnost využití dětského koutku v místě konání festivalu, což může zvýšit atraktivitu akce pro mladé rodiče, kteří by například jinak na tuto akci nešli. Dětské koutky mohou přivítat i ostatní návštěvníci, které může obtěžovat přítomnosti malých dětí (hlasitost, a jiné). Na této akci v roce 2013 bylo možné ochutnat produkty od 47 nejrůznějších českých pivovarů. Jednalo se i o menší, méně známé až po větší, které jsou poměrně mezi lidmi již známější.

Podobnou akcí, která se koná v Praze, je "Žižkovské pivobraní", které se, jak je již uvedeno v názvu, koná každý rok na Žižkovské Parukářce v Praze. Jedná se o prezentaci malých pivovarů a minipivovarů, které zde mají možnost nabídnout návštěvníkům svá piva a speciály. Akce je doprovázena opravdu bohatým hudebním doprovodem a různými sportovními vystoupeními. Každým

rokem sem směřují nejen obyvatelé žižkovského okolí, ale i ze vzdálenějších míst. Díky dobré dostupnosti, je zde i hojná účast zahraničních turistů, kteří v Praze tráví svůj volný čas.

Níže uvedený graf 2 se soustřeďuje na pořádané pivní akce na území České republiky, a to ve sledovaném období od dubna do září roku 2013. Jedná se především o akce typu: pivní slavnosti, dny výročí pivovaru, pivní festivaly a speciální pivní festivaly zaměřené na minipivovary, pivní poutě a další aktivity, které pořádaly pivovary (Rohozecký triatlon, prodejní den v pivovaru Ujkovice, Koníčkův den a mnoho dalších).

Graf 2: Pivní akce konané v České republice duben - září 2013

Zdroj: z [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://pivni.info/slavnosti/>

4.3. Řízené pивní degustace

Ve větších městech existuje hned několik restauračních a ubytovacích zařízení, které poskytují své prostory k pravidelným degustačním večerům. Tyto akce jsou velice zajímavé a přinášejí návštěvníkům originální přednášku s degustací, která může být přínosem nejen pro pивní příznivce.

Mnoho cizinců, kteří do naší vlasti zavítají, má zájem ochutnat větší počet různých pivovarských produktů od našich pivovarů, ale časově není možné vše rozvrhnout. Proto několik agentur zabývající se volným časem organizuje podobné večery zaměřené právě na cizince, kdy jim buď přímo sládkové nebo spíše proškolení odborníci - "pивní someliéři", v cizím jazyce vysvětlují a předvádějí, jak správně pivo kořtovat, jak se pivo vaří, z čeho se vaří, jaký je v pivech rozdíl a mnoho dalšího.

Degustace může být zaměřená na nejrůznější druhy piv nebo na konkrétní nabídku jednoho pivovaru. Záleží čistě na organizátorovi, který akci připravuje, na co se zaměří. Účastníci degustace dostanou vzorek předváděného piva a postupně kořtují různé vzorky. Vzorky jsou většinou sestaveny tak, aby si každý mohl uvědomit rozdílné chuti podaných vzorků. V průběhu, kdy jsou jim piva představována, jsou návštěvníci i blíže seznámeni i s výrobou, historií piva a českých pivovarů vůbec.

Obrázek 3: Degustace pšeničných piv

Zdroj: Nejlepší pšeničné pivo? Velen, to je výsledek degustace První pивní extraligy. [online]. 8.6.2013 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://life.ihned.cz/c1-60031630-nejlepsi-pšenice-pivo-je-velen-to-je-vysledek-degustace-prvni-pivni-extraligy>

4.4. Exkurze po samotném pivovaru

Ochutnávka produktu je jistě tou nejlákavější atrakcí při exkurzi v pivovaru, ale víme, jak se samotné pivo vaří? Co vše se do něj vkládá za ingredience? Mnoho turistů objevilo kouzlo pivní turistiky, kdy cestují za poznáním jednotlivých pivovarů a objevují jejich taje a historii právě v tom daném pivovaru.

Sama jsem si touto pivní turistikou prošla a navštívila několik desítek pivovarů na našem území. Pokud bylo možné, absolvovala jsem jednotlivé exkurze, případně minimálně kratší debatu s místním sládkem. Exkurze patří mezi důležité body v pivní turistice, která by neměla být vynechávána - naopak. Potěšilo mne, že i opravdu malé - domácí minipivovary jsou ochotny umožnit možnost k nahlédnutí do tamních prostor, kde se pivo vaří a připravuje. Tyto minipivovary vaří pivo s opravdovou láskou a spíše se jedná o koníček, který se rozrostl do větších rozměrů. Jedná-li se o restaurační zařízení, které v sobě skrývá menší pivovarnictví, tak můžeme předpokládat, že část exkurze se nachází právě v prostorách samotné restaurace. Velké pivovary mají exkurze řešeny již opravdu ve velkém a řádně propracované návštěvní hodiny, kdy je možné se exkurze účastnit. Zde je i zajímavé pozorovat množství nabízených exkurzí v několika cizích jazycích.

Ceny jednotlivých exkurzí jsou různé. V menších zařízení mohou být exkurze zdarma, ve větších pivovarech můžeme zaplatit až po pár set korun.

Exkurze je zajímavé absolvovat, jelikož se takto můžeme poměrně snadno dozvědět něco více o samotné výrobě piva, použité technologii a surovinách a v neposlední řadě o historii konkrétního pivovaru. Příjemnou tečkou za absolvovanou exkurzí může být ochutnávka piva.

5. Pivní cesty

Slovní spojení "pivní cesty" nejsou dlouhodobým pojmem v nabídce cestovního ruchu. Toto slovní spojení vzniklo díky zástupcům českého Svazu malých nezávislých pivovarů.⁴² Pivní cesty v sobě skýtají mnohé možnosti, jak propojit obor pivovarnictví a cestovní ruch. Tento svazek si dal za cíl propojit turistické cíle (pivovary) s cestovními kancelářemi, které by podobné pivní cesty mohly svým klientům nabízet a více rozšířit do podvědomí budoucích návštěvníků. Aktuálně je několik pivních stezek, vedoucí různě po České republice. Některé ze stezek jsou určeny i pro cykloturistiku.

Pivní cesty mají za cíl nalákat více turistů k návštěvě pivovarských zařízení a zvýšit tak, cestovní ruch v naší zemi. "Český svaz malých nezávislých pivovarů hodlá ve spolupráci s německými partnery nabídnout ucelený plán návštěv jednotlivých pivovarů s možností prohlídky výroby piva, s občerstvením a degustací. Součástí by podle názoru pivovarníků mohly být ale i sportovní a kulturní akce v jednotlivých městech a jejich okolí."⁴³

Na nejrůznějších webových portálech existuje velké množství informací o pivních cestách, které jsou více či méně oficiální. Nejedno pivní fanoušek si dal tu práci a sám pivní cesty objevil a na podobných webových stránkách je popsal. Zajímavá je webová stránka <http://czech-beer-tours.eu/cz/>, která se věnuje pivním cestám po pražských pivovarech, dále pořádá nejrůznější pivní cesty pro skupiny po České republice, ale také nabízejí nejrůznější zajímavosti, jako jsou například tajemná pivní stezka nebo dokonce několika denní pivní výlet. Tato skupina lidí, sdružující se v projektu České pivní cesty, chtějí seznámit zájemce o pivovarnictví a jeho dlouholetou historii a tradici v českých zemích.

Cestovní agentura PIVO a VÍNO.CZ zavede účastníky na nejrůznější populární místa v České republice, kde mají možnost destinaci lépe poznat nejen

⁴² Putování za tekutým chlebem. [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: http://www.cot.cz/data/cesky/01_07/7_prijezd_2.htm

⁴³ Pivní cesty mají přilákat turisty z [online]. 22.10.2001 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: http://cestovani.idnes.cz/pivni-cesty-maji-prilakat-turisty-d5l-po-cesku.aspx?c=A011018_135632_igcechy_kah

z gastronomické stránky. Agentura, mimo jiné, zajišťuje zájezdy za pivem s možností ubytování, pivní lázně, pivní stezky a nejrůznější balíčky gurmánských zážitků.⁴⁴

Pivní stezky jsou hojně používané i v zahraničí, například v Belgii, Lucembursku nebo také v Německu. Tyto výlety je možné samozřejmě absolvovat na základě vlastní organizace, ale také je možné využít nabídky cestovních kanceláří. Nabídka zájezdu "Pivní stezky Belgie a Lucemburska" aneb krajem belgických speciálů v pohodě, má ve své nabídce například cestovní kancelář Adventura.⁴⁵

5.1. Pivní stezky turistické

Níže jsou uvedeny příklady pivních stezek, které je možné u nás absolvovat pěší formou. Jedná se spíše o inspiraci a ukázkou, jak jednoduše lze spojit několik příjemných zážitků z cestovního ruchu.

Například informační systém cestovního ruchu v Jihočeském kraji podporuje a vybízí k návštěvě Jihočeských pivních stezek přímo na svých webových stránkách. Podporuje a vybízí tak k návštěvě hned několika místních pivovarů, které se v Jihočeském kraji nacházejí a možnost propojit tuto pivní stezku o několik místních památek a nádherných přírodních krás v Jižních Čechách.

V prosinci roku 2013 byla v Jihlavě slavnostně otevřena pivovarská naučná stezka, která vede přes centrum Jihlavy, kolem významných památek města a zajímavých míst, až do místního pivovaru. Slavnostní otevření proběhlo v pátek 13. prosince a jednalo se o skutečně celodenní slavnostní akci, při které bylo možné navštívit pivovarské prostory s bohatým doprovodným programem (zabíjačkové hody, ochutnávky pivních speciálů s přímým výkladem od pana sládky a mnohé další), ale hlavně možnost projít si v den otevření, naučnou

⁴⁴ Pivo a víno z [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.pivoavino.cz/>

⁴⁵ Pivní stezky Belgie a Lucemburska: Krajem belgických speciálů v pohodě. [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.adventura.cz/zajezd/pivni-stezky-belgie-a-lucemburska>

stezkou. Díky informačním panelům, které je možné spatřit na domech a památkách, si trasu může snadno každý projít.

5.2. Pivní stezky pro cyklisty

Tyto pivní stezky pro cyklisty mají jednu velkou nevýhodu, ač jsou poměrně populární a každým rokem účast návštěvníků stoupá, většina z nich je vedena po poměrně frekventovaných silnicích. Porovnáme-li se například s Bavorskem, kde je většina cyklostezek tažena na samostatných cestách, máme zde ještě co dohánět. Pivní stezky pro cyklisty vznikají ve spolupráci s Klubem českých turistů a Nadací Partnerství. Avšak díky novele silničního zákona, který upravuje práva a povinnosti účastníka silničního provozu č. 361/2000 Sb., je cyklista taktéž účastníkem provozu na pozemní komunikaci, a tak pozření alkoholického nápoje je i pro něj zakázáno.⁴⁶ Na tuto skutečnost pivovary poměrně rychle zareagovaly a do svého sortimentu zapojily nealkoholická piva, která by tuto situaci mohla řešit. Ovšem záleží již na samotných účastnících pivních cyklostezek, jakou formu občerstvení zvolí.

Mezi populární pivní stezky pro cyklisty patří "Pivní stezka Petra Bezruče", která měří celkem 26,8 km a vede z Brna, až po Černou Horu. Cestu lemují několik památek a úchvatné moravské prostředí. Cesta je zakončena před pivovarem Černá Hora, kde může být cyklo-výlet zakončen. Následně je možné občerstvit se v místním pivovaru, který patří mezi nejstarší činné pivovary na Moravě a zpět do Brna jet místní dopravou.

Hojně navštěvovanou pivní cyklostezkou je trasa Radegast Cyklotrack, která je nejdelší pivní cyklostezkou v České republice. Délka trasy měří 88,3 km a vede mírně zvlněným terénem, skrz Chráněnou krajinu oblasti Poodří a přírodním parkem Oderské vrchy. Cestou je možné navštívit až 38 nejrůznějších restauračních zařízení.⁴⁷

⁴⁶ *Pivní turistika v České republice 4.: Pivní stezky a cyklostezky* z [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://pivni.info/glosy/1108-pivni-turistika-v-ceske-republice-4-pivni-stezky-a-cyklostezky.html>

⁴⁷ Nejdelší pivní cyklostezka v ČR. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: [http://www.kudyznudy.cz/Cestovani-po-CR/Ceska-nej-\(2\)/Pivni-cyklostezka-Slezko-Radegast-Cyklotrack.aspx](http://www.kudyznudy.cz/Cestovani-po-CR/Ceska-nej-(2)/Pivni-cyklostezka-Slezko-Radegast-Cyklotrack.aspx)

Samozřejmostí je naplánování vlastní pivní stezky. Mnoho webových odkazů, kde se pivní fajnšmekři sdružují, popisují své vlastní projeté pivní stezky. Díky těmto informacím je patrné, že zájem o pivní turistiku skutečně je, avšak stále je na projektu mnoho práce a stále je co vylepšovat.

5.3. Pivní perličky

Jak zvýšit povědomí o pivovaru a taktéž zvýšit cestovní ruch v Brně, tak na tuto otázku si pivovar Starobrno a městská hromadná doprava, dokázaly správně odpovědět. Přes léto roku 2013 spustili zavádějící projekt "Šalina pub", kdy přepravovaly zájemce, kterým je přímo v tramvaji podáváno pivo Starobrno a jiné nápoje, dále dokonce i menší občerstvení. V tramvaji je samozřejmě umístěno i WC a možnost připojení se k internetu. Jízdu je však potřeba dopředu rezervovat. Do budoucna, pokud se projekt bude zamlouvat a bude i na dále o něj zájem, plánují organizátoři spolupracovat i s cestovními kanceláři. Jedná se o skutečně zajímavou atrakci města, která je lákavá nejen pro místní, ale rovněž i pro turisty.⁴⁸

Spíše neoficiální pivní akce, která se koná v pražském metru, je cestování od jedné konečné stanice metra do druhé, přičemž je nutné v každé zastávce vyjít a navštívit nejbližší restaurační zařízení a vypít jedno pivo. Pro začátečníky je doporučována nejkratší trasa metra A, pokročilí mohou směle pokračovat a pokoušet se o další trasy. Tato akce není nikterak oficiální, ale svým způsobem svědčí o oblíbenosti českého národa k pivním produktům a jeho vynalézavosti. Dle zkušeností lidí, kteří tuto aktivitu uskutečnili, se lidé v průběhu plnění akce spíše přidávali, než ubývali.⁴⁹

Zajímavým podnikatelským konceptem je projekt "The Pub", který v sobě skýtá řetězec restaurací a Plzeňský Prazdroj. Tato síť restaurací umožňuje svým hostům, aby si sami, přímo u stolu, u kterého sedí, mohli samoobslužně

⁴⁸ VALÁŠEK, Lukáš. [online]. 2013, 17.6.2013 [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/v-brne-jezdi-pivni-tramvaj-dcn-/domaci.aspx?c=A130617_1941443_brno-zpravy_ekr

⁴⁹ VÁCHAL, Adam. *Pivo v metru pili, až se z toho zlili. I takhle se jezdí v MHD* [online]. 3.5.2013. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: http://www.metro.cz/pivo-v-metru-pili-az-se-z-toho-zlili-i-takhle-se-jezdi-v-mhd-p3p/co-se-deje.aspx?c=A130502_133310_co-se-deje_ava

načepovat pivo, opláchnout sklenici a díky zabudovaným terminálům si návštěvník jednoduše může přivolat obsluhu, objednat občerstvení a mnoho dalšího. Tyto jednotlivé restaurace mezi sebou mohou soutěžit, což vyvolává v návštěvnících větší tendenci a vytáčí pivo ještě více. Soutěže probíhají v jednotlivých restauracích - jednotlivé stoly soutěží mezi sebou a následně všechny restaurace v České republice, mohou soutěžit mezi sebou. Celé v České restauraci existuje 13 restaurací The Pub. Kocept se nadále rozrostl i do Německa, Slovenska, Rakouska a Rumunska.⁵⁰

⁵⁰ Franchising z [online]. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z::
<http://www.thepub.cz/franchising/>

6. Marketingový výzkum zaměřený na pivní cestovní ruch

V praktické části se zaměřuji na rozebrání dvou dotazníkových šetření a jedné SWOT analýzy. První dotazníkové šetření je zaměřené na konečné spotřebitele a ve druhém dotazníkovém šetření byly osloveni majitelé a provozovatelé pivovarů po celé České republice. Otázky byly kladeny spíše všeobecně, avšak s cílem zjistit, jak moc jsou pivovary připraveny na návštěvníky cestovního ruchu a co vše jim mohou nabídnout. V neposlední řadě praktické části této bakalářské práce, je uvedena SWOT analýza, která zkoumá silné a slabé stránky pivovarnického průmyslu, taktéž jeho hrozby a příležitosti.

6.1. Dotazníkové šetření I.

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, zda lidé - koneční spotřebitelé, jsou konzumenti piva a zároveň mají aktivní vztah k cestovnímu ruchu v rámci pivovarského průmyslu, nebo zda jsou pouze konzumenti a o cestovní ruch se nezajímají. Zaujalo mne, že respondenti reagovali i formou, kdy nejsou konzumenti piva, ale mají aktivní vztah k ostatním nabídkám rozšiřující povědomí o pivovaru (např. formou wellness či účastí na pivovarských slavnostech a akcích). Dle reakcí respondentů jsem taktéž zjistila, že jsou ochotni cestovat za akcemi konanými pivovary i do vzdálenějšího okolí od svého bydliště.

Dotazníkové šetření bylo vytvořeno v elektronické podobě pomocí webového nástroje na Google Disk. Dotazník jsem odeslala e-mailovou formou a uveřejnila na sociálních stránkách. Na dotazník celkem reagovalo 257 respondentů, a to v období od 8. září do 22. října 2013. Odpovědi na mé otázky jsou zpracovány níže. Znění dotazníkového šetření je součástí příloh.

1. Jste konzumentem piva?

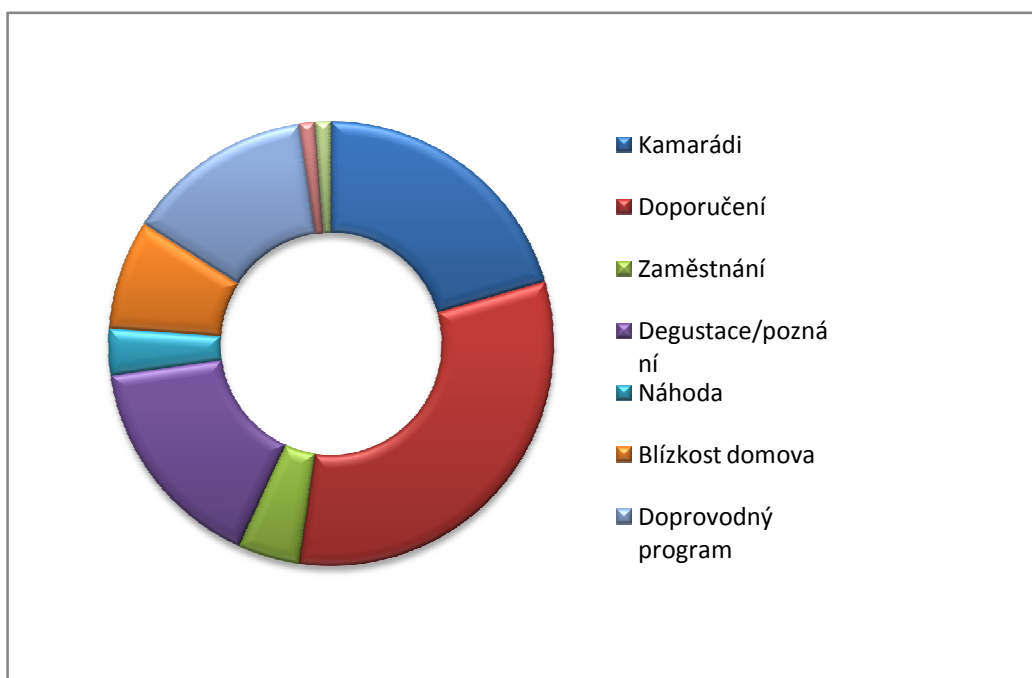
Převážná většina respondentů, celkem 239 osob, uvedla "ano". Zbytek respondentů, celkem 18 osob, uvedla "ne".

2. Účastnil/a jste se někdy pivního festivalu?

U této otázky jsem byla překvapená, že poměrně mnoho respondentů, celkem 171 osob, uvedlo "ne", že se pivního festivalu nezúčastnilo. Celkem 60 respondentů uvedlo "ano" a zbytek, celkem 26 respondentů "uvažuje nad návštěvou".

3. Co vás k návštěvě inspirovalo?

Graf 3: Důvody návštěvnosti pivního festivalu

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

4. Zúčastňujete se pravidelně těchto akcí?

Celkem 26 respondentů reagovalo kladně. 163 respondentů odpovědělo záporně, že se pravidelně těchto pivních akcích nezúčastňuje. Zbytek, celkem 68 respondentů, se k otázce nevyjádřilo.

5. Znáte pojem "pivní turistika"?

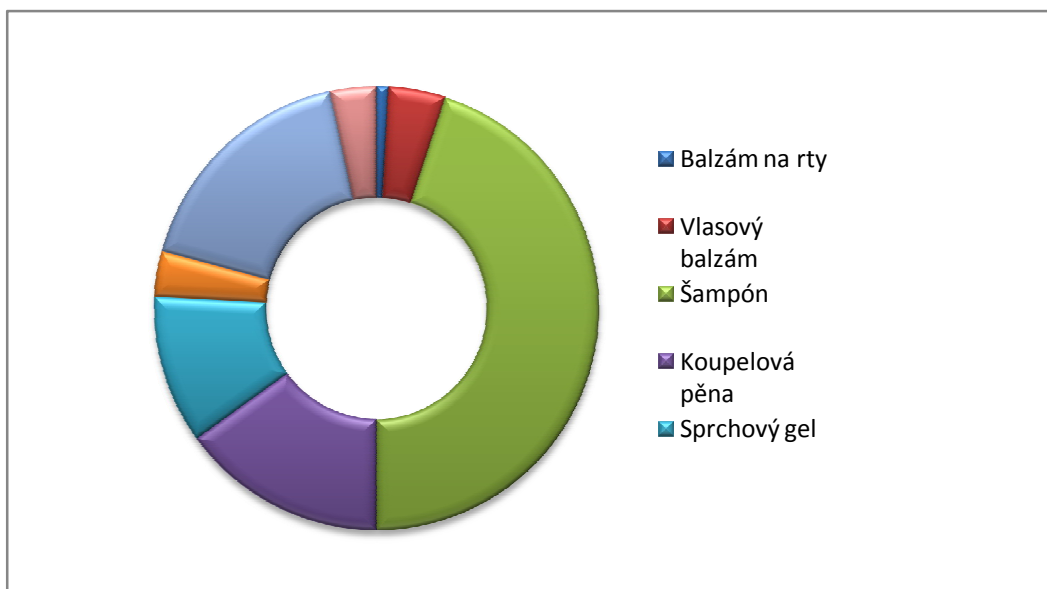
Pojem "pivní turistika" zná celkem 159 respondentů. 61 respondentů pojem nezná a zbytek, celkem 37 respondentů, si nejsou jisti, co pojem znamená.

6. Vyzkoušel/a jste někdy pivní kosmetiku?

Celkem 163 respondentů odpovědělo na otázku negativně. Celkem 12 respondentů nevědí, že se pivní kosmetika prodává. Pouze 82 respondentů uvedlo, že pivní kosmetiku vyzkoušeli.

Pod touto otázkou bylo dále možné uvést, s jakou pivní kosmetikou se respondenti v minulosti setkali a jakou kosmetiku mají v oblíbenosti.

Graf 4: Popularita pivních kosmetických produktů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

7. Vyzkoušel/a jste pivní lázně?

Bohužel převážná většina, celkem 233 respondentů, uvedla, že pivní lázně nevyzkoušeli. 1 respondent uvedl, že neví, že tato možnost existuje. Zbytek, celkem 23 respondentů, uvedli, že pivní lázně vyzkoušeli.

Respondenti, kteří odpověděli "Ano", dále rozvedli informaci, kde pivní lázně vyzkoušeli. Většina z nich uvedla, že byla spokojena a rádi se opět podobné akce zúčastní. Nejčastěji byly uváděny tyto pivní lázně: pivní lázně u pivovaru Chodovar; hotel Bahenec v Beskydech; zámek Klimkovice; minipivovar Novosad a syn v Harrachově; hotel Zlatý lev v Žatci, Rožnovské pivní lázně a pivní lázně v zámku Zábřeh v Ostravě.

8. Jste ochotni cestovat kvůli prohlídce pivovaru?

Zde byly odpovědi poměrně shodné. 92 respondentů uvedlo pozitivně "ano, zajímám se o pivní turistiku", avšak zároveň celkem 91 respondentů uvedlo "ne". Zbytek, celkem 74 respondentů uvedlo "ne, ale pivovarské produkty mám rád".

Respondenti, kteří odpověděli "Ano" dále rozvedli, kolik kilometrů jsou přibližně ochotni cestovat. V průměru je to 209 kilometrů. Několik respondentů dále uvedlo, že jsou ochotni cestovat kamkoliv po České republice a lehce za hranice.

9. Účastnil/a jste se někdy návštěvy pivovaru v jiném státě než ČR?

Pouze 31 respondentů uvedlo "ano" a zbytek, celkem 226 respondentů, uvedlo negativní odpověď.

Pro respondenty, kteří uvedli "Ano" bylo dále umožněno vypsát, v jakém státě se účastnili návštěvy pivovaru. I přes skutečnost, že pozitivně reagovalo jen 31 respondentů, počet navštívených pivovarů na jiném území než českém, byl vysoký. Mezi navštívené destinace patří například: Brazílie, Holandsko, Irsko,

Japonsko, Litva, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko, Sýrie, Španělsko, UK, či USA.

10. Která místa spojená s pivní turistikou, jste navštívil/a nebo plánujete navštívit?

Většina respondentů shrnula, že se buď účastnila nebo v nejbližší době má v plánu navštívit nejrůznější pivovary po celé České republice - exkurze po samotném pivovaru. Dále byly uvedeny cyklostezky (například cyklostezka Rožnovem - Rožnovský pivovar), pivní stezky (Petra Bezruče), návštěvy pivovarských muzeí a pivních lázní, pivní degustace a pivní festivaly pořádané pivovarem - často zmiňovaný plzeňský festival.

11. Co byste zlepšil/a v pivovarnickém průmyslu?

K této otázce se vyjádřilo jen 76 respondentů. Některé reakce byly spíše vtipného charakteru, ve smyslu "aby se po pivu nepřibíralo", avšak mnoho jiných respondentů uchopilo otázku vážně a s vyjádřením: zůstat u klasické tradiční výroby piva; zaměřením se na lepší kvalitu na místo kvantity; brát v úvahu zájem zákazníka; více prosazovat skutečně české, tedy tradiční výrobky; více nabízet produkty neupravenou formou (nepasterizované a nefiltrované); správnost čepování piva (znalost personálu) a větší propagaci českých piv v zahraničí.

Respondenti by dále zlepšili a doplnili prohlídky pivovarů o více videoprojekcí, které by je blíže seznámili s návštěvnou daného pivovaru. Větší viditelnost malých minipivovarů a jejich lepší přehlednost i na webových portálech.

12. Jaké je vaše pohlaví?

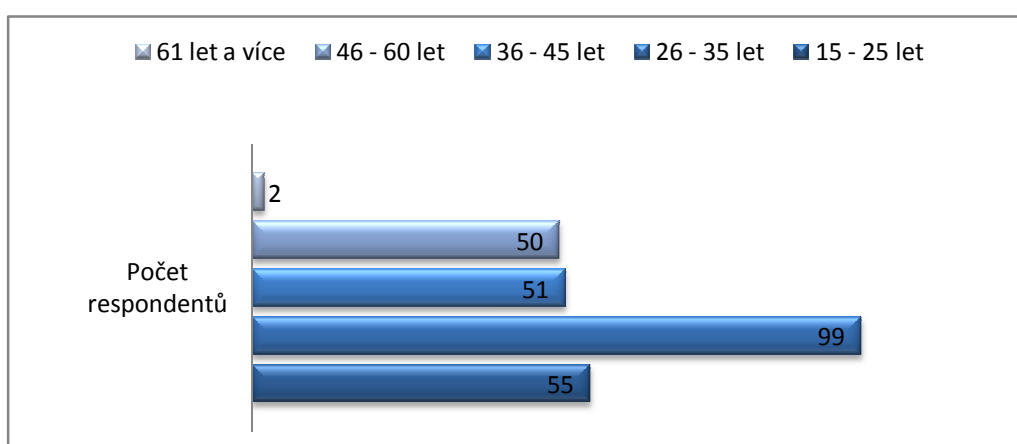
Dotazníkové šetření se celkem zúčastnilo 133 žen a 124 mužů.

13. Jaké je vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

Dotazníkového šetření se zúčastnila 1 osoba se základním vzděláním, 114 osob se středním vzděláním a zbytek, celkem 142 osob, bylo vysokoškolského vzdělání.

14. Jaká je vaše věková kategorie?

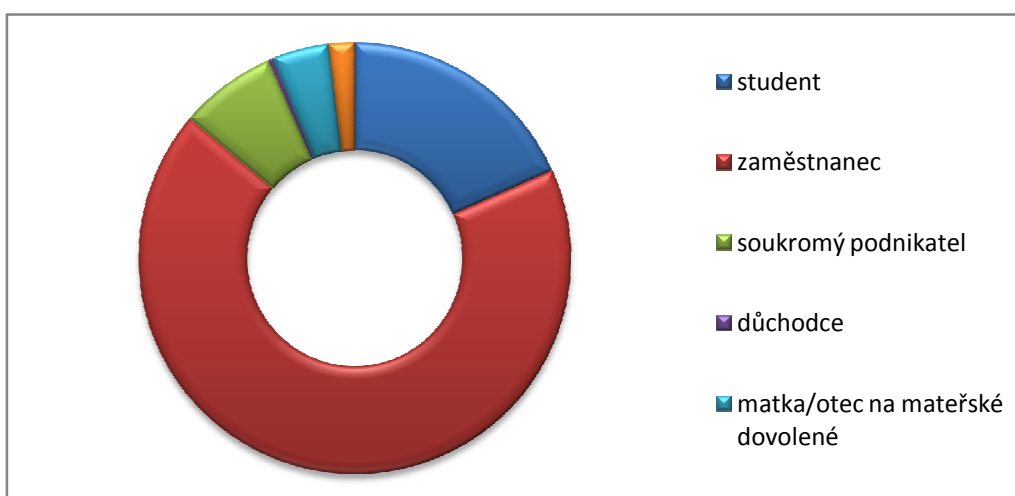
Graf 5: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

15. Jaká je vaše profese?

Graf 6: Profese respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

6.2. Dotazníkové šetření II.

Ve druhém dotazníkovém šetření jsem oslovila 208 pivovarů nacházející se v České republice. Pivovary jsem oslovila elektronickou podobou formou vytvořené e-mailové zprávy. Zpětnou vazbu jsem dostala od 47 pivovarů. Jejich reakce a poznatky jsou níže rozebrány. Dotazníkové šetření mělo celkem 9 otázek, které byly zaměřeny především na hlavní představu o daném pivovaru a co svým návštěvníkům může pivovar nabídnout. Z oslovených pivovarů zpětně reagovaly spíše menší a střední pivovary. Z větších a známějších pivovarů zpět vyplněný dotazník zaslalo jen skutečně málo pivovarů. Dotazník byl v oběhu v termínu od 11. prosince 2013 do 14. ledna 2014. Znění dotazníkového šetření je součástí příloh.

1. Jaké pivo je u vás nejoblíbenější?

Otázka byla záměrně položena pro zjištění, který druh piva se u nás vytočí nejvíce, který je nejoblíbenější. Ve shrnutí je nejpoblíbenější typ světlý ležák 11° nebo světlá 12 ° a následně speciály.

2. Provádíte exkurze po pivovaru?

Převážná většina pivovarů reagovala kladně, že exkurze provádí. Některé pivovary je však o plánované prohlídce potřeba dopředu informovat (může být i 2týdny dopředu, jako je tomu tak například v pivovaru Hendrych v Královéhradeckém kraji) a u některých je zapotřebí zaplnit i potřebný počet osob (v průměru jsou exkurze konané od 10 osob). Jeden pivovar reagoval záporně, že prohlídku neprovádí, a to pivovar Bakalář ve Středočeském kraji.

3. Pořádáte ve svých prostorech pivní akce/veletrhy/festivaly?

Celkem 25 pivovarů reagovalo kladně, 15 pivovarů uvedlo, že pivní akce ve svých prostorech nedělají a 7 pivovarů se světilo, že do budoucna podobné pivní akce ve svých prostorech plánují.

Menší pivovary ve svých prostorech podobné akce uskutečňují buď velice komorně (v rámci prostoru - například Radouš Šťahlavý z Plzeňského kraje) nebo se domluví s obcí a pronajme si větší prostory/náměstí, podobně jako Antošova pivovarská krčma s pivovarem ve Středočeském kraji.

4. Nabízíte wellness procedury?

Většina pivovarů reagovala negativně, tedy 38 pivovarů wellness procedury ve svých prostorech nenabízí. 7 uvedlo, že ano a 2 podobné procedury do budoucna plánují.

Z pivovarů, kteří odpověděli "ano", dále rozvedly, co mají konkrétně v nabídce. Jednalo se především o pivní koupele a pivní zábaly. Jejich procedury jsou avšak i dále doplněny o další z wellness procedur, avšak již se netýkají našeho tématu.

5. Navštěvují vás i cizinci?

Převážná většina pivovarů reagovala kladně, respektive, že jsou navštěvovány i turisty ze zahraničí. K některým jezdí cizinci poměrně pravidelně a ve větším množství, například do pivovaru Broumov v Královéhradeckém kraji, který je hojně navštěvovaný polskými turisty, zde je pravděpodobně důvodem blízkost polských hranic. Ostatní pivovary uvedly, jako nejčastější návštěvníky cizí národnosti: Němci, Rusové, Slováci, Rakušané, Dánové, Angličané, Irové a Italové.

6. Jaké dárkové předměty je možné si u vás pořídit?

Většina pivovarů prodává i dárkové předměty, nebo-li suvenýry, které s nadšením pivní příznivci sbírají. Mezi nejčastější suvenýry patří pivní tácky, püllitry s logem pivovaru, trička, propisky, pohledy, etikety, cyklodresy, zapalovače nebo otvíráky. Mezi dárkové předměty můžeme řadit i dárkové balení lahví, které většinou obsahuje hlavní nabídku pivovarů nebo speciálů.

Existuje mnoho nadšenců, kteří tyto suvenýry sbírají a rádi si je mění s ostatními. Pivovary si toto moc dobře uvědomují a nabízejí je v několika provedení od desítek korun po stovky.

7. Kolik zaměstnáváte osob?

Bohužel, tato otázka, k vzhledem k malému počtu respondentů není zcela relevantní. V původním úmyslu bylo zjištění, kolik osob zaměstnává samotný pivovar (sládek a případný pomocný personál), dále přidružené restaurační zařízení, případná pivovarská prodejna a ostatní.

8. Kolik přibližně hektolitrů piva jste uvařili za rok 2013?

I zde je, vzhledem k malému počtu respondentů, složité určit výsledek. Každopádně informace je možné dohledat na webových stránkách Českého statistického úřadu, bohužel prozatím za rok 2012. V níže uvedené tabulce je možné vidět porovnání let 2012 a 2011, z hlediska výroby a prodeje piva v hektolitrech a korunách.

Tabulka 1: Výroba pivovarských produktů za rok 2011 a 2012

Název výrobku	Měrná jednotka	Výroba rok 2012	Výroba rok 2011	Prodej rok 2012	Prodej rok 2011
Pivo ze sladu	hl	18 023 697	17 127 342	17 943 976	16 805 939
	tis. Kč	25 943 426	29 191 186	25 907 279	24 265 691
Pivo nealkoholické	hl	59 957	60 573	60 023	60 259
	tis. Kč	1 204 862	1 102 243	1 217 456	1 109 362

Zdroj: Výroba vybraných výrobků v průmyslu 2012. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/publ/8004-13-r_2013

9. Účastníte se i vy různých pivních akcí/veletrhů/festivalů po České republice?

Přesně 42 pivovarů uvedlo "ano", ovšem i zde je samozřejmě u některých, především menších pivovarů, brát úvahu náklady a mít zásobu piva i na tyto akce. 1 pivovar reagoval negativně a 4 pivovary uvedly, že účast na podobných akcích plánují.

6.3. SWOT analýza

Tato metoda je jedním ze základních nástrojů strategického (dlouhodobého) managementu společnosti. Níže uvedená SWOT analýza je zaměřená na všeobecný pohled pivovarů v České republice.

Silné stránky jsou tvořeny výhodami, kterými pivovary disponují. Slabé stránky jsou ty, na které by se jednotlivé pivovary měly umět zaměřit a interně si vyřešit. Příležitosti jsou možnosti, kterými by se eventuálně pivovary měly zabývat, aby se dále více rozvíjely a mohly i nadále uspokojovat své zákazníky. Hrozbou jsou ty situace, které mohou zapříčinit negativní vliv na pivovar, což samotný pivovar nemůže dopředu ovlivnit.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dlouhá tradice a know-how ➤ dobré jméno Českého piva a řetězce dodavatelů surovin ➤ příhodné půdní a klimatické podmínky ➤ partnerský přístup sladařů ke svým dodavatelům ➤ vysoká kvalifikace pracovní síly ➤ široký sortiment 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ úzká specializace ➤ nekompetentní řízení ➤ problémy s financováním
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvýšení výnosu ➤ využívání ozimých odrůd ječmene ➤ zájem o netradiční piva ➤ získání nových odběratelů a partnerů ➤ dovoz do zahraničí ➤ propojení s cestovním ruchem a i jinými směry 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konkurence ostatních plodin (bio-energetických plodin: řepka, kukuřice, cukrovka) ➤ klimatické změny ➤ nepříznivý stav domácí ekonomiky ➤ pokles spotřeby piva ➤ velká konkurence v České republice ➤ nařízení Evropské Unie

6.4. Návrhy na zvýšení návštěvnosti pivovarů

Naše tradiční české pivo je skutečně velice oblíbené, avšak samotná tato skutečnost ke zvýšení cestovního ruchu nestačí. Dle mého názoru se na našem území v průběhu roku koná dostatek pivních akcí, které mohou zvyšovat cestovní ruch, ale jsou zde i mezery, které je potřeba odstranit a napomoci tak k růstu cestovního ruchu. K nejdůležitějšímu prvku bezesporu patří pořádná a dobře cílená propagace.

K řadě zájemců, kteří by i rádi navštívili pivovary, se například vůbec nedostane informace o konané akci. Samozřejmě, že každý pivovar má finanční rozpočty na své marketingové aktivity, avšak na internetu, kde si v moderní době mnoho lidí vyhledává nejrůznější aktivity a možnosti výletu, existují portály, které v sobě sdružují právě akce pivovarů. Myslím si, že právě tyto portály by potřebovaly více zviditelnit a více o sobě informovat. Zapracovat by mohly v marketingu, aby se v internetových vyhledávacích zobrazovaly na prvních místech, bohatší využití sociálních sítí a určitě umožnění komunikace mezi uživateli. Samozřejmě zůstává, že akce jednotlivých pivovarů, by měl mít každý pivovar uvedené na svých webových stránkách, nejlépe na dobře viditelném místě.

Dalším návrhem je větší propagace jednotlivých pivovarů krajem, ve kterém se pivovar nachází. Může jít opět o informaci uvedenou na webovém portálu kraje, případně uvedeno v tištěné brožurce, či umožnit získat informace v informačním středisku, které turisté hojně navštěvují.

Pokud je informovanost o pivovaru dostatečná, ale přesto návštěvníci pivovar nenavštěvují, zorganizovala bych nejrůznější pivní akce, které mají turisté rádi. Příkladem mohou být prohlídky pivovaru zdarma, zabíjačka nebo podobné aktivity v areálu pivovaru. Případně zorganizování společného krátkého výletu přírodou/městem se zakončením v pivovaru.

Důležité je, aby pivovary a jednotlivé pivní akce byly vidět a návštěvníci o nich věděli.

Závěr

Závěrem mé bakalářské práce bych ráda shrnula skutečnosti, ke kterým bylo díky sepsání této práce "Vliv pivovarnictví na cestovní ruch", dosaženo. Řada pivovarů si již uvědomila skutečnost, že lidé mají dostatek volného času a rádi tráví čas se svými blízkými, proto zřízení pivních stezek je výbornou motivací pro pivovary, jak skloubit hned několik věcí dohromady, pro dobro všech. Pivovary se dostanou více do podvědomí, dá se předpokládat růst jejich návštěvnosti a lidé, společně s rodinou a přáteli, mohou trávit svůj volný čas příjemnou formou. Pivovary mezi sebou taktéž mohou bojovat osobitými prostředky, do kterých je možné návštěvníky zavést - například dekorace, zajímavě utvořené interiéry (posezení na dřevěných sudech, stylové posezení ve spilce apod.). Myslím si, že podobnými detaily se zabývají spíše malé a střední pivovary, které i chtějí všem turistům poskytnout tematické turistické prohlídky a zkrátka jim předvést něco navíc. Větší pivovary se do podobných akcí zapojují spíše výjimečně. Spíše se drží stálých akcí, kterými mohou být oslavy výročí samotného pivovaru nebo se účastní větších pivních festivalů.

Samotné zpracování této bakalářské práce bylo pro mne inspirujícím faktem, abych i nadále pokračovala ve svém koníčku a více cestovala po pivovarech v naší zemi a ještě více podrobněji zkoušela jejich nabídky, zapojující cestovní ruch.

Během zpracovávání jsem dohledala, a také mi bylo doporučováno několik desítek nejrůznějších webových portálů, kde samotní účastníci cestovního ruchu po pivovarech vypisují své poznatky a informace pro budoucí účastníky. Líbí se mi také skutečnost, že se postupně rozrůstá i nabídka cestovních kanceláří a agentur pro místní obyvatele, ale taktéž pro zahraniční klientelu a nabízejí balíčky spojené právě s návštěvou jednoho z mnoha pivovarů, následnou degustací a i procházkou po okolí.

Díky výše uvedenému rozboru a nejen kulturně společenským nabídkám jednotlivých pivovarů, je patrné, že pivovarnický průmysl nám může nabídnout více než jen svůj hlavní produkt - pivo. Vzhledem k opravdu obrovskému

množství pořádaných akcí je možné předpokládat, že lidé o tyto aktivity mají zájem a rádi se akcí zúčastňují.

Dotazníkovým šetřením zaměřeným na konečné spotřebitele jsem si utvrdila, že lidé mají zájem nejen o pivovarské produkty, ale i vše ostatní, co je s ním spojeno. Potěšilo mne, že zájem mají všechny věkové kategorie, které společně se svou rodinou a přáteli hojně pivovarské akce navštěvují a doporučují je dále. Taktéž mě potěšila zpětná vazba v dotazníkovém šetření, co by chtěli zlepšit. Po shrnutí zde nebyly závažnější problémy, což opět dokazuje, že pivovarnický průmysl je v zemi oblíben.

Ve druhém dotazníkovém šetření jsem si utvrdila myšlenku, že lidé pracující v tomto oboru mají skutečný zájem o větší rozvoj a rozšíření nabídky, které mohou ovlivnit cestovní ruch. Líbí se mi tahy některých malých pivovarů, kteří se snaží být více blíž svým konzumentům a pořádat pro ně nejrůznější akce a sezení, kde se lidé mohou blíže seznámit nejen s jejich produkty, ale i s produkty jiných menších pivovarů a vzájemně je porovnávat a dozvídat se o nich více. Taktéž společné výlety těchto lidí, jsou přínosem pro cestovní ruch.

Dle dodaných informací ze strany pivovarů víme, že jsou poměrně hojně navštěvované turisty ze zahraničí. Je dobré vědět, že pivovary jsou na turisty připraveny a to nejen přeloženými texty, ale připraveností samotných průvodců, kteří daný jazyk ovládají a mohou se i více rozhovořit a podat tak ucelené informace návštěvníkům.

Věřím, že pivovarnický průmysl a cestovní ruch v České republice je možné i nadále více rozvíjet a nabídnout tak turistům více propojených aktivit. Cestovní ruch a pivovarský průmysl má pro nás ještě mnoho skryto a je pouze otázkou času, kdy se objeví něco nového. Jistě se máme na co těšit. Věřím, že právě propojení oblíbené tradice českého piva a cestovního ruchu má budoucnost, kterou bychom měli náležitě využít, vždyť obojí ovlivňuje naši ekonomiku a ta je důležitá pro nás všechny.

Použitá literatura

Knižní zdroje:

- BASAŘOVÁ, Gabriela a HLAVÁČEK, Ivo. *České pivo*. 1. vyd. Pacov: Nuga, 1998. ISBN 80-859-0308-3.
- CHLÁDEK, Ladislav. *Pivovarnictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 207 s., 8 s.barev. obr. příl. Řemesla, tradice, technika. ISBN 978-802-4716-169
- JACKSON, Michael. *Encyklopedie piva*. Vyd. 1. Překlad Ladislav Šenkyřík. Praha: Volvox Globator, 1995c1994, 256 s. ISBN 80-857-6937-9.
- NOVÁKOVÁ, Jolana a František RICHTER. *Pivo jako křen: [domácí vaření piva a vše o pivu]*. 1. vyd. Praha: Radioservis ve spolupráci s Českým rozhlasem, 2009, 131 s. ISBN 978-80-86212-69-2.
- NOVOTNÝ, Vladimír. *Hospody a pivo v české společnosti*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1997, 259 p. ISBN 80-200-0639-7.
- Pivopedie: encyklopedie českého a slovenského piva*. Vyd. 1. Editor Radek Diestler. Praha: Knížní klub, 2012, 257 s. ISBN 978-80-242-3673-5.
- Pivovary Čech, Moravy a Slezska: Breweries of Bohemia, Moravia and Silesia = Brauereien in Böhmen, Mähren und Schlesien*. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, c2013, 1 mapa. ISBN 978-80-7393-290-9.
- VERHOEF, Berry. *Kompletní encyklopedie piva: podrobný průvodce světem lahodného pěnívého moku*. Čestlice: Rebo, 2004, 304 s. ISBN 80-723-4116-2.

Webové zdroje:

- Akce a soutěže* [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.radegast.cz/akce-a-souteze/>
- Aktuality* [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.bernardfest.cz/aktuality.php#anketa>
- Aktuality* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://www.pivovar-parnik.cz/?section=uvod>
- Aktuálně* [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.ostravar.cz/aktualne>
- Bránu do Čech pootevírá v Dolním Poohří Chrám Chmele a Piva, nová atrakce Žatce* [online]. 12.08.2011. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/news/8374-branu-do-cech-pootevira-v-dolnim-poohri-chram-chmele-a-piva-nova-atrakce-zatce.html>
- Cestovní agentura PIVO a VÍNO.CZ* [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.jizni-morava.cz/?tpl=5&typ=1&id=9867>
- Cyklootvírák z* [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z <http://www.treky.cz/cyklootvirak/>
- Cykloturistika* [online]. [cit. 2013-12-05]. Dostupné z: <http://www.pivovar-dalesice.cz/cykloturistika/>
- Česká pivní turistika netrpí nedostatkem propagace. Chybí jí turistické produkty* [online].

08.10.2012. [cit. 2013-12-01]. Dostupné z: <http://mistojakoznacka.cz/article/ceska-pivni-turistika-netrpi-nedostatkem-propagace-chybi-ji-turisticke-produkty/94/1/0>

České pivo. z [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: http://www.ceske-pivo.cz/sites/default/files/dokumenty_tz/zprava_o_stavu_ceskeho_pivovarstvi_a_sladarstvi_za_ok_2012.pdf

Český pivní festival [online]. [cit. 2013-12-01]. Dostupné z: <http://www.cesky pivnifestival.cz/#p-czech-prague2013-w3>

Den piva 2013 [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://www.postriziny.cz/cz/aktualita/den-piva-2013.html>

Fajnšmekři mohou ochutnat místní pivní rarity. Třeba špekovou třináctku [online]. 27.07.2013. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: http://vary.idnes.cz/minipivovary-v-karlovarskem-kraji-dtw-vary-zpravy.aspx?c=A130725_1955882_vary-zpravy_slv

Flekovská kabaretní show [online]. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: <http://ufleku.cz/programy/flekovska-kabaretni-show/>

Franchising [online]. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: <http://www.thepub.cz/franchising/>

Historie [online]. [cit. 2013-12-12]. Dostupné z: <http://www.pivovarchotebor.cz/hlavni.php>

Holba večery s harmonikou [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://www.holba.cz/akce-s-harmonikou/>

Jihočeské pivní stezky [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://jccr.cz/old.jiznicechy.cz/index.php?art=jihoceske-pivni-stezky>

Jihočeské pivovary posílily export, Budvar v rekordu [online]. 11.02.2011. [cit. 2013-12-01]. Dostupné z: <http://pivni.info/news/7609-jihoceske-pivovary-posilily-export-budvar-v-rekordu.html>

Josef Groll [online]. 4.9.2013 [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Josef_Groll

Klub přátel kohouta [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.pivovar-faltus.cz/klub-pratel-kohouta.htm>

KOLOBĚH Dalešického pivovaru [online]. [cit. 2013-12-05]. Dostupné z: <http://www.pivovar-dalesice.cz/kolobeh-dalesickeho-pivovaru/>

Kynšperský pivovar [online]. [cit. 2014-01-09]. Dostupné z <http://www.pivovar-kynsperk.cz/index.php/cz/>

Lázně [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://www.sklarnaharrachov.cz/lazne>

Magazín Vlastní cestou [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.bernard.cz/cs/v-akci/magazin-vlastni-cestou/index.shtml>

Měšťanský pivovar v Poličce, a.s. [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://www.pivovar-policka.cz/index2.htm>

O nás [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://czech-beer-tours.eu/cz/o-nas/>

Minipivovar Chyše [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.chyse.com/pivovar->

pivo.aspx

Na chmelu [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://www.krusovice.cz/na-chmelu/>

Naši odběratelé [online]. [cit. 2013-12-09; 2013-12-10]. Dostupné z:

http://www.pivovarmatuska.cz/nasi_odberatele.html

Nejdelší pivní cyklostezka v ČR. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z:

[http://www.kudyznudy.cz/Cestovani-po-CR/Ceska-nej-\(2\)/Pivni-cyklostezka-Slezko-Radegast-Cyklotrack.aspx](http://www.kudyznudy.cz/Cestovani-po-CR/Ceska-nej-(2)/Pivni-cyklostezka-Slezko-Radegast-Cyklotrack.aspx)

Nejlepší pšeničné pivo? Velen, to je výsledek degustace První pivní extraligy. [online]. 8.6.2013

[cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://life.ihned.cz/c1-60031630-nejlepsi-psenicne-pivo-je-velen-to-je-vysledek-degustace-prvni-pivni-extraligy>

Nejvýše položený pivovar v Evropě bude vařit Paroháče [online]. 16. 07. 2012 [cit. 2013-12-11].

Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/186171-nejvyse-polozeny-pivovar-v-evrope-bude-varit-parohace/>

O konceptu [online]. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: <http://www.staropramen.cz/husa/o-husach>

O pivnici [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://brno restaurace pivnice.hotel pegas.cz/o-pivnici/>

Olomoucké pivní lázně [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://lazne.svatovaclavsky-pivovar.cz/pivni-lazne-olomouc/>

Ořechové nebo medové pivo? Minipivovary připravují speciály [online]. 06.10.2013. [cit. 2013-

12-11]. Dostupné z: <http://www.denik.cz/moravskoslezsky-kraj/orechove-nebo-medove-pivo-minipivovary-pripravuji-specialy-20131006.html>

Oslavy 100 let vrcholí, přijďte slavit do hospod! [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

<http://www.rychtar.cz/pivovar/aktuality/280-oslavy-100-let-vrcholi/>

Piva z Liberecka bodují. Prestižní ceny putují do Svijan i do Rohozce [online]. 14.11.2013. [cit.

2013-12-16]. Dostupné z: http://liberec.idnes.cz/piva-z-libereckeho-kraje-boduji-v-soutezich-fep-liberec-zpravy.aspx?c=A131113_151403_liberec-zpravy_tm

Pivo se u nás vaří od nepaměti [online]. 01.10.2013. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z:

<http://www.ibrno.cz/zivotni-styl/59452-pivo-se-u-nas-vari-od-nepameti.html>

Pivovar Litovel slaví 120. [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://www.litovel.cz/2-aktualne/>

Pivní cesty mají přilákat turisty [online]. 22.10.2001. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z:

http://cestovani.idnes.cz/pivni-cesty-maji-prilakat-turisty-d51-/po-cesku.aspx?c=A011018_135632_igcechy_kah

Pivní cyklostezka Slezko Radegast Cyklotrack [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z:

<http://www.kudyznudy.cz/Cestovani-po-CR/Ceska-nej/Pivni-cyklostezka-Slezko-Radegast-Cyklotrack.aspx>

Pivety [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.pivety.com/DejinyCechy2.htm>

Pivní degustace [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z:

<http://www.doporucenoproakce.cz/detail/pivni-degustace-milanska-417-praha-10/>
Pivní lázně [online]. [cit. 2013-12-10; 2013-12-13]. Dostupné z: <http://www.pivni-lazne.eu>
Pivní kosmetika [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://obchod.svet-piva.cz/kategorie/pivni-kosmetika>
Pivní mapa a seznam pivovarů ČR [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: <http://www.pividky.cz/mapa.php>
Pivní stezka Petra Bezruče [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://www.cyklo-jizni-morava.cz/pivni-stezka-petra-bezruce>
Pivní stezky Belgie a Lucemburska [online]. [cit. 2013-12-09; 2014-02-01]. Dostupné z: <http://www.adventura.cz/zajezd/pivni-stezky-belgie-a-lucemburska>
Pivní turistika v České republice 4.: Pivní stezky a cyklostezky z [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://pivni.info/glosy/1108-pivni-turistika-v-ceske-republice-4-pivni-stezky-a-cyklostezky.html>
Pivo již nemusí být pouze nápojem z [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.e-kucharka.cz/pivo-jiz-nemusi-byt-pouze-napojem.htm>
Pivovar Svitavy [online]. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.pivovarsvitavyzavreny.estranky.cz/clanky/historie>
Pivovarská zahrada Eggenberg Český Krumlov [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://www.eggenberg.cz/index.php?page=zahrady&lang=cz>
Pivovarské slavnosti [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.pivovarskeslavnosti.cz/>
Pivovary - Jihočeský kraj [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/jihocesky-kraj/>
Pivovary - Jihomoravský kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/jihomoravsky-kraj/>
Pivovary - Karlovarský kraj [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/karlovarsky-kraj/>
Pivovary - Kraj Vysočina [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/kraj-vysocina/>
Pivovary - Královéhradecký kraj [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/kralovehradecky-kraj/>
Pivovary - Liberecký kraj [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/liberecky-kraj/>
Pivovary - Moravskoslezský kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/moravskoslezsky-kraj/>
Pivovary - Středočeský kraj [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/stredocesky-kraj/>
Pivovary - Olomoucký kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/olomoucky-kraj/>

Pivovary - Pardubický kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z:
<http://pivni.info/pivovary/pardubicky-kraj/>

Pivovary - Plzeňský kraj [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z:
<http://pivni.info/pivovary/plzensky-kraj/>

Pivovary - Praha [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://pivni.info/pivovary/praha/>

Pivovary - Ústecký kraj [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z:
<http://pivni.info/pivovary/ustecky-kraj/>

Pivovary - Zlínský kraj [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z:
<http://pivni.info/pivovary/zlinsky-kraj/>

Plzeň turisticky těží hlavně z piva [online]. 30.07.2012. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z:
<http://www.mistojakoznacka.cz/article/alias/86/0/1>

Pojďte s námi na procházku Ladovým krajem! [online]. [cit. 2013-12-13]. Dostupné z:
<http://pivovar.kozel.cz/cz/news/view/pojdte-s-nami-na-prochazku-ladovym-krajem>

Proběhlé akce [online]. [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: <http://www.kozel.cz/akce/detail/pojdte-s-nami-na-prochazku-ladovym-krajem>

První sklenici Paroháče natočí v pivnici na Luční boudě v srpnu [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/pivovar-na-lucni-boude-06x-/hradec-zpravy.aspx?c=A120711_1802301_hradec-zpravy_kvi

Přátelé piva [online]. [cit. 2014-01-21]. <http://www.pratelepiva.cz/svet-piva/pivo-a-pivovarnictvi/historie-a-soucasnost/>

Putování za tekutým chlebem. [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z:
http://www.cot.cz/data/cesky/01_07/7_prijezd_2.htm

Rožnovská pivní kosmetika [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z:
<http://roznovskepivo.cz/roznovske-pivni-lazne>

Rožnovské pivní lázně [online]. [cit. 2013-12-10; 2013-12-11]. Dostupné z:
<http://roznovskepivo.cz/roznovske-pivni-lazne>

Skupinové pivní cesty [online]. [cit. 2013-12-01]. Dostupné z: <http://czech-beer-tours.eu/cz/skupinove-pivni-cesty/>

Slavnostní otevření minipivovaru [online]. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: <http://pivovar.tf.czu.cz/>

Flekovská kabaretní show [online]. [cit. 2013-12-16].

Sortiment pivovaru [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z:
<http://www.pivovarbroumov.cz/sortiment.html>

Současnost [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.pivovarcernahora.cz/pivovar-a-okoli/soucasnost/>

SOUTĚŽ „Na festival s Primátorem“ aneb vstupenka do ráje pivařů [online]. 28.11.2013. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://www.primator.cz/index.php/cz/uvod-detail/869-soutez-na-festival-s-primatorem-aneb-vstupenka-do-raje-pivaru>

Středověká krčma [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.krcmadetenice.cz/>

U Medvídku [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:
http://www.umedvidku.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=82&Itemid=97&lang=en

Uvař si své pivo [online]. [cit. 2013-12-10]. Dostupné z:
<http://www.lucnibouda.cz/zazitky/vareni-piva.html>

V Jindřichově Hradci ožila pivovarská tradice z [online]. 05.07.2013 [cit. 2013-12-12].
<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/233735-v-jindrichove-hradci-ozila-pivovarska-tradice/>

V Sokolově vaří pivo britských kolonizátorů, má víc chmele i alkoholu [online]. 17.08.2012. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: http://vary.idnes.cz/v-sokolove-vari-pivo-ktere-pili-kolonizatori-v-indii-pcw-/vary-zpravy.aspx?c=A120817_092550_vary-zpravy_sou

VÁCHAL, Adam. *Pivo v metru pili, až se z toho zlili. I takhle se jezdí v MHD* [online]. 3.5.2013. [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: http://www.metro.cz/pivo-v-metru-pili-az-se-z-toho-zlili-i-takhle-se-jezdi-v-mhd-p3p-/co-se-deje.aspx?c=A130502_133310_co-se-deje_ava

VALÁŠEK, Lukáš. *Nová brněnská tramvaj má pivní výčep a nabídne i škvarkovou pomazánku*
Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/v-brne-jezdi-pivni-tramvaj-dcn-/domaci.aspx?c=A130617_1941443_brno-zpravy_ekr [online]. 2013, 17.6.2013 [cit. 2013-12-16]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/v-brne-jezdi-pivni-tramvaj-dcn-/domaci.aspx?c=A130617_1941443_brno-zpravy_ekr

Výroba vybraných výrobků v průmyslu 2012. [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z:
http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/publ/8004-13-r_2013

Wikipedie [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Pivo#Historie_piva

Seznam obrázků, grafů a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa pivovarů v České republice	17
Obrázek 2: Ukázka výrobků pivní kosmetiky	33
Obrázek 3: Degustace pšeničných piv	38

Seznam grafů

Graf 1: Statistika pivovarů v České republice ke dni 14. 12. 2013	16
Graf 2: Pivní akce konané v České republice duben - září 2013	37
Graf 3: Důvody návštěvnosti pivního festivalu	46
Graf 4: Popularita pivních kosmetických produktů	47
Graf 5: Věk respondentů.....	50
Graf 6: Profese respondentů.....	50

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výroba pivovarských produktů za rok 2011 a 2012	53
--	----

Přílohy

Dotazníkové šetření I. - zaměřeno na konečné spotřebitele

Dotazníkové šetření II. - zaměřeno na pivovary

Dotazníkové šetření I. - zaměřeno na konečné spotřebitele

<p>Dotazník pro téma "Vliv pivovarnictví na CR"</p> <p>Vážený respondente!</p> <p>Jsem studentkou 5. semestru univerzity Jana Amose Komenského v Praze a součástí mé bakalářské práce s názvem „Vliv pivovarnictví na cestovní ruch“, je i vypracování dotazníků. Prosím vás proto o pomoc s vyplněním tohoto krátkého dotazníku, který mi pomůže získat širší informace pro mou bakalářskou práci.</p> <p>Dotazník je anonymní a zabere vám méně než 10 minut.</p> <p>Děkuji za vaši pozornost a váš čas.</p> <p>Markéta Pokorná</p> <p><i>* Required</i></p> <p>1. Jste konzumentem piva? *</p> <p>☐ Ano</p> <p>☐ Ne</p> <p>2. Účastnil/a jste se někdy pivního festivalu? *</p> <p>V případě, že odpověď bude „Ano“, prosím pokračujte na následující bod 3. Pokud odpověď byla jiná, můžete pokračovat na bod 5. v dotazníku.</p> <p>☐ Ano</p> <p>☐ Ne</p> <p>☐ Uvažuji nad tím.</p> <p>Uveďte prosím na jakém pivním festivalu jste byl/a:</p> <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div> <p>3. Co Vás k návštěvě inspirovalo?</p> <p>Doporučení přátel, známých // webové stránky pivovaru // veletrh cestovního ruchu // jiné. Prosím, uveďte:</p> <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div> <p>4. Zúčastňujete se pravidelně těchto akcí?</p> <p>☐ Ano</p> <p>☐ Ne</p> <p>5. Znáte pojem „pivní turistika“? *</p> <p>☐ Ano</p> <p>☐ Ne</p> <p>☐ Nejsem si jistý/á</p>
--

6. Vyzkoušel/a jste někdy pivní kosmetiku? *

Bude-li vaše odpověď "Ano", prosím doplňte doplňující otázku níže. Děkuji.

- Ano
- Ne
- Nevím, že se pivní kosmetika prodává.

S jakou pivní kosmetikou máte zkušenost?

Šampon, tělový krém, mýdlo.... Prosím uveďte

7. Vyzkoušel/a jste pivní lázeň? *

Bude-li vaše odpověď "Ano", prosím doplňte doplňující otázku níže. Děkuji.

- Ne
- Nevím, že tato možnost existuje.
- Ano

Prosím o uvedení, kde jste pivní lázeň vyzkoušel/a a případně kdy to bylo:

8. Jste ochotni cestovat kvůli prohlídce pivovaru? *

Bude-li vaše odpověď "Ano", prosím doplňte doplňující otázku níže. Děkuji.

- Ne
- Ne, ale pivovarské produkty mám rád/a
- Ano, zajímám se o pivní turistiku.

Jak daleko jste ochoten/na cestovat? Doplňte v km.

9. Účastnil/a jste se někdy návštěvy pivovaru v jiném státě než ČR? *

- Ano
- Ne

Prosím o uvedení kde a kdy:

10. Která místa, spojená s pivní turistikou, jste navštívil/a nebo plánujete navštívit?

Např. muzea, prohlídky pivovaru, pivní stezky, apod.

11. Co byste zlepšil/a v pivovarnickém průmyslu?

12. Vaše pohlaví je? *

- Žena
- Muž

13. Jaké je vaše nejvyšší dokončené vzdělání? *

- základní vzdělání
- střední vzdělání
- vyšší vzdělání
- vysokoškolské vzdělání

14. Jaká je vaše věková kategorie? *

- 15 - 25
- 26 - 35
- 36 - 45
- 46 - 60
- 60 a více

15. Jaká je Vaše profese? *

- student
- zaměstnanec
- soukromý podnikatel
- důchodce
- matka/otec na mateřské dovolené
- nezaměstnaný

Děkuji za vyplnění dotazníku!

Budete-li mít zájem o zaslání jeho vyhodnocení, prosím, uveďte na sebe svůj e-mail:

Dotazníkové šetření II. - zaměřeno na pivovary

Přeji dobrý den,

jsem studentkou posledního ročníku univerzity UJAK v Praze, obor cestovní ruch a jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila "Vliv pivovarnictví na cestovní ruch".

Zvolila jsem si vás, jako zástupce za váš kraj a ráda bych vás požádala, zda by jste mi mohli vyplnit krátký dotazník, týkající se vašeho pivovaru.

Pokud by jste měli případně další informace, které dle vás, mohou být prospěšné pro mou práci, velice ráda je přivítám! :)

Velice děkuji za váš čas.

Přeji příjemný den a zdařilé várky,

Markéta Pokorná

Krátký pivovarský dotazník	
Otázka:	Vaše odpověď:
Jaké pivo je u vás nejoblíbenější?	
Provádíte exkurze po pivovaru?	
Pořádáte ve svých prostorech pivní akce/veletrhy/festivaly?	
Nabízíte wellness procedury? Případně uveďte, prosím, jaké.	
Navštěvují vás i cizinci? Jaká je případně nejčastější národnost?	
Jaké dárkové předměty je možné si u vás pořídit?	
Kolik cca zaměstnáváte osob?	
Kolik cca hl. piva jste uvařili/uvaříte za rok 2013?	
Účastníte se i vy různých pivních akcí/veletrhů/festivalů po ČR?	

Bibliografické údaje

Jméno autora: Markéta Pokorná

Obor: 6501R012 - Management cestovního ruchu (Bc. MCR)

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Vliv pivovarnictví na cestovní ruch

Rok: 2014

Počet stran textu bez příloh: 66

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů českých použitých zdrojů: 8

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 91

Počet ostatních zdrojů: 0

Vedoucí práce: Ing. Iveta Hamarneh, Ph.D.